

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 11
Kovo-March 13, 1981

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos komunistų partijos kongresas pasibaigė vėl vieninai patvirtinęs visus, net ir brandaus amžiaus sulaukusius, politbiuro ir centro komiteto narius.

Prez. Reagan paprašė kongresą padidinti 1981 ir 1982 biudžeto karines išlaidas 38 bil. dol. Pinigai bus naudojami Indijos vandenyno Diego Garcia bazei, Kenijos uostui Mombasa ir Samalijos uostui Berbera patobulinti.

JAV sutiko atidėti 4 mėn. Lenkijos trumpalaikių skolų grąžinimą. Tą patį padarė ir kitos Vakarų valstybės. Lenkijos skolos Vakarų valstybėms siekia 25 bil. dol., ir šiais metais ji turėjo grąžinti 10 bil. dol.

Popiežius Jonas Paulius II pasivertė į Hong Kongą kardinolą Agostino Casaroli pasitarti su ten besigydančiu Kinijos vyskupu Deng Yiming dėl santykių su Kinija ir sielovados reikalų.

Valst. sekr. Haig pareiškė, kad iš Kubos per Nikaragvą į Salvadorą buvo atgabenta 200 t. ginklų ir šaudmenų, kad kita 200 t. siunta yra pakeliui į Salvadorą ir kad dar 400 t. tebėra Kuboj. Pagal jį ginklų pristatymas į Salvadorą yra pasiekęs tokį mastą, kad JAV negali jį tai nekriepiti dėmesio ir stengsis įvairiomis priemonėmis tai sutrukdyti prie pačių tiekimo šaltinių.

Ispanijos sostinėj Madride visos politinės partijos surengė milžiniškas demonstracijas už demokratiją.

Sov. S-gos min. pirmininkas Nikolai A. Tichonov, kalbėdamas partijos kongrese, ragino visus daugiau ir geriau dirbti ūkiniam sunkumam nugalėti ir pareiškė viltį pagerinti prekybinius santykius su JAV.

Kinija atšaukė iš Olandijos savo ambasadorių už tai, kad Olandija nesutiko atšaukti Taivanui pažadėtų parduoti 2 pov. laivų.

Ispanijos baskų teroristinė E.T.A. organizacija, pritarinama rengto sukilimo likvidavimui, paskelbė besąlygines teroro paliaubas ir paleido jos anksčiau pagrobtus Austrijos, Urugvajaus ir Salvadoro garbės konsulus.

Sov. S-gos komunistų partijos kongrese nebuvo leista kalbėti Italijos atstovam, nes Italijos komunistų partija ne kartą kritikavo Sov. S-gos politiką, o jos atstovai nesutiko iš savo kalbos išmesti pareiškimų apie Lenkiją ir Afganistaną.

Lenkija per pusę sumažino savo gyventojam mėnesines cukraus normas iki 1 kg, arba 2.2 svarų, o nuo balandžio 1 numato sumažinti ir mėsos normas.

JAV laikinai sulaukė Nikaragvai teikiamą ūkinę paramą už tai, kad per ją vyksta ginklų transportai į Salvadorą.

Salvadoro vyriausybė paprašė JAV suteikti jai išimties keliu 200 mil. dol. ūkinės paramos krašto sunkumam nugalėti.

Brigantijos Darbo partijos 12 parlamento narių pasitraukė iš partijos ir ruošiasi sudaryti naują socialdemokratų partiją dėl to, kad partija per paskutinius metus griežtai nukrypo į kairę.

Prancūzija atsiskaitė pristatyti Libijai pastarosios ten užsakytų raketom ginkluotų žvalgybos laivų.

Pietų Afrika pakartotinai buvo pašalinta iš J.T., nors JAV ir kitos Vakarų valstybės ir įrodinėjo, kad toks žygis prieštarauja J.T. chartai.

IŠ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKOS NR. 45

Gdydytojo Algirdo Statkevičiaus teismas

1980 m. rugpjūčio 8 ir 11 Vilniuje LTSR Aukščiausias Teismas nagrinėjo Lietuvos Helsinkio grupės nario gyd. Algirdo Statkevičiaus bylą. Teismas atviras, bet nieko, išskyrus jo žmoną, saugumiečius ir liudininkus, į salę neįleido. Teisė už akių. Kaltinamojo teisme nebuvo. Kai žmonės bandė į teismo salę įeiti, stovintis prie durų, raudonu raiščiu persirišęs ranką, saugumietis paaiškino, kad įeiti negalima, nes nėra atsakingo už įleidimą, o jis nieko nežino. Atėjęs vėliau atsakingas saugumietis pareiškė, kad salė pilna, nors pusė salės buvo tuščia, ir nieko neįleido. Neleido net į teismo nuosprendį. Tuos, kurie bandė įrodyti, kad taip elgdamiesi saugumiečiai yra neteisūs, pradėjo visai gąsdinti ir jiems grasinti. Susirinko milicininkai, ir žmonės buvo priversti išsikirstyti. Susirinkęs jaunimas, pasitraukęs toliau nuo durų į koridorių, pusbalsiu kalbėjo rožančių, kad visus sustiprintų meilėje, o budeliams-teisėjams atleistų, nes jie nežino ką daro.

Aukščiausiojo teismo nuosprendis — priverstinis gyd. Algirdo Statkevičiaus gydymas spec. psichinėje ligoninėje. Šiuo

metu nuteistasis yra Černiachovskio spec. psichiatrinėje ligoninėje.

Rašo kalinys Petras Paulaitis

„Apie vidurį liepos man pakąšo pasirašyti aktą vieno konfiskuoto laiško iš Norvegijos. Pavardės nesakė kas rašo ir laiško visai nerodė, tik ant atvirkščios lapo pusės liepė pasirašyti. Gi konfiskuotą laišką dėl to, kad jame žinios neatitinkančios tiesos. Jame žinios neteisingos. Koks jūtilus, ciniskas veidmainiavimas! Juk Maskvos cenzūra to laiško kiekvieną raidę išuostinėjo, ir jai žinios buvo teisingos — laišką praleido, o kiek toliau nuo Maskvos, Javaso-Barašovo užkampių cenzūrai — žinios neatitinkančios tikrovei — neteisingos. Taigi laišką, visiškai jį neparodant, prireikė konfiskuoti. Ką padarysi, kad rusai, ypač raudonieji, be melo, be apgaulės, be klastočių ir be žiaurumo niekaip nenori gyventi. Juk aš per 33 metus (spalio 30 d. lygiai 33 metai), uždarytas jų kalėjimuose-lageriuose, pats skaudžiai visa tai patyriau. Vien tik už privalomos savo laisvai ir nepriklausomai Tėvynei pareigos atlikimą, vien už asmeniui šventus savo įsitikinimus, mums visai svetimi rusai-komunistai, atėmė ir man gražiausių

ir svarbiausių gyvenimo dalių. Per tuos 33 metus Rusijos komunistų „rojuje“ teko labai daug ir sunkiai dirbti, alkį kęsti, nežmoniška skursti. Ir kol kas dar galo nesimato viso to didelio melo ir apgaulės, viso to didelio žiaurumo ir cinizmo su nekaltais žmonėmis. Bet šiaip ar taip, vis gi amžino čia žemėje nieko nėra. Aš meldžiuosi už toje šventoje kovoje, ginant Tiesą ir Teisingumą, jau kritusius savo Brolius ir Seses ir prašau Dievo sau šviesos, kad aš būčiau su visais teisingas, kad aš dar labiau galėčiau mylėti savo Tėvynę Lietuvą ir jos vaikus — visą jaunąją kartą.“

Plumpos padėtis

1980 m. spalio 15 d. Aldona Plumpienė iš Čistopolio kalėjimo gavo tokį pranešimą: „Jums pranešama, kad Jūsų vyras Petras Plumpa, Vlodo, 1980 m. spalio 5 d. bausmės atlikimui atvyko į UE-148 (st.-4) Totorijos ASSR Čistopolis, ind. 422950). Jis turi teisę per mėnesį parašyti vieną laišką, per metus gauti dvi banderoles ir du trumpalaikius pasimatymus“. Reikia pastebėti, kad nuo š.m. kovo mėnesio P. Plumpai nebuvo leista nei pasimatyti su žmona, nei parašyti nors vieną laišką. Kalinimas Čistopolio kalėjime yra žymiai sunkesnis negu Permės lageryje, kur iki šiol buvo laikomas P. Plumpa.

Apreiškimo parapijos salėje kovo 1 buvo naujų parapičių, atėjusių iš Angelių Karalienės parapijos, priėmimas ir drauge Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos surengtos užgavėnių vaisės. Už stalo sėdi iš k. Romas Kezys, aktorius Vitalis Žukauskas, kleb. kun. Jonas Pakalniškis sveikina naujus parapijos narius, kun. A. Račkauskas, parapijos komiteto pirmininkas Alfonsas Samušis. Nuotr. B. Rodgers

TAUTA YRA VIENINGA

Lietuvos diplomatijos šefo S. Lozoraičio žodis, pasakytas per radiją Lietuvos nepriklausomybės šventės proga.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktas, Valstybės Tarybos paskelbtas mūsų sostinėj Vilniuj 1918 vasario 16, buvo teisingumo aktas, kuris išreiškė visos tautos valią. Savo pritarimą tauta paliudijo gausių savanorių stojimu į kariuomenę pirmaisiais nepriklausomybės metais, o vėliau kūrybiniu darbu, pažanga visose gyvenimo srityse. Sovietai sulaukė šį laimingą Lietuvos vystymąsi, brutaliai užpuolė Lietuvą ir įjungė ją į Sovietų Sąjungą. Tai įvyko prieš 40 metų, bet padaryta lietuvių tautai žaizda palieka kruvina žaizda, kurią pagilina smurtas, vartojamas kaip valdymo forma, Bažnyčios persekiojimas,

tautos rusinimas. Tokioj pat padėty yra Estija ir Latvija.

Tarptautinės priemonės, kaip Helsinkio, Belgrado ar Madrido konferencijos, mažai tegali pataisyti padėtį, nes jos svarsto daugiausia žmogaus teisių problemą, o šios teisės arba jau yra gerbiamos — civiliziuotose valstybėse, arba yra grubiai pastoviai pažeidžiamos, kaip tai daroma Sovietuose nuo pat jų revoliucijos laikų, nepaisant jokių teisės ir moralės prievolių. Šitokiomis aplinkybėmis kalbamos konferencijos teturi mums tiek reikšmės, kad mes galim jų civilizuotus dalyvius informuoti apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Mūsų tautos ateičiai svarbu, kad bendravimas su sovietais krašte, jų propaganda, mokyklos, spauda nepakeistų ilgainiui žmonių sielose ir protuose ištikimybės nepriklausomybės idėjai, meilės savo tautai, prisirišimo prie Bažnyčios, tautinių jausmų, palankumo atmosferos lietuvių savitarpio santykiuose Lietuvoj. Laimingu būdu tauta yra patriotinė ir vieninga.

Šia kilnia Nepriklausomybės šventės proga Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu nuoširdžiai sveikinu tautą krašte. Lygiu būdu sveikinu užsienio lietuvius ir jų organizacijas, linkėdamas, kad jų savitarpio bendradarbiavimas Lietuvos klausimais būtų glaudus ir darnus. Baigdamas aš dėkingai prisimenu draugiškas lietuvių tautai valstybes ir jų pirmoj eilėj Jungtines Amerikos Valstybes, kurių palankumas Lietuvos laisvės bylai yra mums ypač svarbus.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI — UŽ LAISVĄ LIETUVĄ

Tai šūkis, kabojęs per visus Pietų Amerikos lietuvių kongreso posėdžius ir parengimus bei iškilmes. Į šį kongresą, vykusį 1981 vasario 11-15 Buenos Aires, Argentinoj, patekau atsitiktinai. Mat, jau nuo 1927 nebuvo matęs ten išvažiavusio ir dabar negaluojančio savo vyresnio brolio. Skubiai aprūpintas JAV LB-ės įgaliojimais jai atstovauti ir tarti sveikinimo žodį, iš Kennedy aerodromo pakilau į Pietų pusiaujo pusę vasario 8. Pan American Boeing 747 lėktuvas, talpinąs 405 keleivių, pusvalandžiui buvo nutūpęs Rio de Janeiro, Brazilijoj. Buenos Aires pasiekiau vasario 9 apie 11 val. iš ryto New Yorko laiku. Tai jau buvo 13 val. pagal Argentinos laikrodį. Poniai Vladė Malėlaitės-Survilienės dėka buvau apnakvydintas biržiečio Juliusa Mičiūdo ištaigingoj rezidencijoj.

Kongresą suruošė Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Taryba (sutr. ALOST). ALOS Taryba yra visų jai priklausančių draugijų atstovų sambūris, atseit ji pati nėra atskira organizacija. Tarybą sudaro trys svarbiausios Argentinos lietuvių organizacijos: Susivienijimas Lietuvių Argentinoje (SLA) su eile savo skyrių (pirm. Hektoras L. evanavičius); Argentinos Lietuvių Centras (turi apie 600 narių; jo pirm. Julius Mičiūdas; Centro dviaukštis namas, su Gedimino stulpais fasade, matosi gretimoj gatvėj iš Juliaus kiemo balkono); Tėvų Marijonų vadovaujama Aušros Vartų Gailestingosios Motinos vardo Lietuvių parapija (ji turi atskirą mokyklą pastatą, susirinkimams nemažą salę ir įdomų lituanistinį muziejų: vienuolyno vyresnysis — Kun. Augustinas Steigvilas, parapijos klebonas — kun. Juozas Petrakis). Parapija leidžia taip pat mėnesinuką „Laiką“.

Šiais metais ALOS Tarybos pirm. yra Leopoldas Stankevičius (visam vasariui buvo išvykęs atostogų į Europą), todėl visais ALOST reikalais rūpinosi jos vicepirm. Julius Mičiūdas. Jis kaip kongreso ruošos komiteto pirmininkas vadovavo visom jo iškilmėm.

Pamaldos

Prieš pradėdami kongresą, jo atstovai ir svečiai susirinko į lietuvių parapijos bažnyčią pasimelsti. Mišias vasario 11 vakare (19 val.) koncelebravo vietos marjonai ir visų P. Amerikos kraštų kunigai, atvykę į kongresą. Iškilmėm pritaikytą pamokslą pasakė salezietis kun. Pranas Gavėnas, Šv. Kazimiero parapijos Sao Paulo, Brazilijoj, klebonas. Pasimeldę visi suėjo į parapijos jaukią salę. Kongresą atidarė Julius Mičiūdas, pakviesdamas į garbės prezidiumą visų jame dalyvaujančių kraštų delegacijų pirmininkus, iš abiejų šonų prijungdamas centrinių organizacijų atstovus iš JAV—PLB valdybos vicepirm. kun. A. Saulaitį ir VLIKO valdybos pirm. dr. K. Bobelį. Visi prezidiumo nariai tarė po sveikinimo žodį. Po to buvau pakviestas ir aš kaip JAV LB-ės atstovas perduoti sveikinimus, kuriuos man buvo atsiuntęs Vytautas Kutkus, JAV krašto valdybos pirmininkas. Ta pačia proga priminiau PLB pirm. Vytauto Kamanto pakartotinį apgailėstavimą, kad jis dėl nesveikatos negalėjo išpildyti savo žodžio — pagerbti kongresą savo atsilankymu. Vakaras buvo užbaigtas užkandžiais ir tarpusavio pabendravimu.

Posėdžiai

Darbo posėdžiai prasidėjo ketvirtadienį, vasario 12. Jiem vadovavo J. Mičiūdas, o sekretoriais buvo išrinkti L. Sruoga (iš Buenos Aires) ir Jonas Tatarūnas (Brazilijos Lietuvių Bnės pirm) Sudarytos trys darbo sekcijos: Jaunimo — jos svarstymų tema buvo jaunimo problemos; Politinė — Lietuvos vardo ir jos dabartinės padėties garsinimas P. Amerikoje; Kultūros,

svietimo ir spaudos: —lietuvių kultūros ugdymas ir jos palaikymas, lietuviškas švietimas, lietuvių spauda P. Amerikoje.

Prieš išsikirstant į darbo sekcijas, kruopščiai paruoštą referatą skaitė Urugvajų gimęs dr. Alfredas Stanevičius, žinomas Montevideo Atžalyno šokių vieneto vadovas (prisiminkime jo vieneto gastroles 1980 po eilę JAV lietuvių ir Kanados vietovių). Šiame posėdy J. Mičiūdas pakvietė mane tarti žodį apie Lietuvių Chartos genezę, nes man teko dalyvauti 1949 jos svarstymuose tuometiniame VLIKe. Kaip svečias buvau pakviestas į Politinės sekcijos svarstybas. Sekcijos pirm. Zaferinas Juknevičius pirmiausia perskaitė savo referatą apie Lietuvos laisvinimo veiksmus, rezistenciją Lietuvoj ir iškėlė P. Amerikos lietuvių veiklos problemas. Tai buvo taiklus įvadas į sekcijos posėdžių darbą. Netikėtai į mūsų svarstybas įsiterpė kongreso pirm. J. Mičiūdas, — jis perskaitė ką tik gautą Argentinos prezidento J. R. Videla telegramą, sveikinančią kongresą ir išreiškiančią gilų apgailėstavimą, kad negalys šio suvažiavimo pagerbti savo apsilankymu. Panaši telegrama gauta ir iš Vidaus reikalų ministerio.

Sekcijose pasiūlytų rezoliucijų svarstymose vyko penktadienį, vasario 13, popietiniame visų sekcijų posėdy. Šiame forume buvo leista žodį tarti ir dr. K. Bobeliui, kai jis pažadėjo, kongreso pirmininkui įsakmiai insituojant, kalbėti išimtinai apie VLIKO veiklą, neliečiant jo nesusipratimų su PLB.

Meno vakaras

Vakare — jaunimo menos vakaras Argentinos Lietuvių Centro patalpose. Čia pirmiausia į sceną išėjo ir JAV koncertavusi Adriana Jocyte (jos muzikines studijas remia ir PLB valdyba), palydėdama savo dainas su gitara. Vėliau prie jos prisijungė nemažas paauglių mergaičių būrelis. Adriana, iš visų pusių apsupta šių šaunių mergaičių, atliko drauge su jomis visą eilę populiarių dainelių. Vakaras baigtas jaunimo šokiais.

Šeštadienis iki vakaro buvo laisvas — atvykę iš kitur galėjo apžiūrėti miestą ir pasidairyti į pilnus prekių langus. Deja, jų kainos daugumoj bent du ar triskart aukštesnės kaip JAV. Viskas skaičiuojama dešimtimis ar šimtais tūkstančių artentiniškų pezu, o už bankinius indėlius mokama iki 112% metinių palūkanų. Atrodo, niekas pezu netaupo, todėl vakarais gausingi restoranai perpildyti žmonių. Infliacija primena Vokietijos Weimaro respublikos po pirmojo karo laikus...

Vasario 16-oji

Šeštadienio vakare — Vasario 16 minėjimas miesto centre gražioje Religinės Kultūros Instituto patalpose (gali susėsti iki 500 dalyvių). Oficialią dalį sudarė: dalyvaujančių kraštų ir Lietuvos vėliavų įnešimas; Argentinos ir Lietuvos himnai. Po to dvi trumpos kalbos: ispaniškai — L. Sruoga, lietuviškai — kun. A. Saulaitis apie pasaulio lietuvių pasireiškimus. Čia buvo perskaitytos telegramos, gautos iš Argentinos prezidento ir Vidaus reikalų ministerio, sveikinimo laiškas iš Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo min. Stasio Lozoraičio ir telegrama iš Br. Nainio, buvusio PLB pirmininko. Įdomiausia — meno dalis. Čia iš eilės pasirodė Montevideo paaugliai šokėjai Rintukai, Argentinos šokių vienetas Inkaras (suaugesni už Rintukus), žinomas iš JAV gastrolių Buenos Aires lietuvių dainų vienetas Žibutės. Visai vakaro programai vadovavo Vladė Survilienė ir ispaniškai programos pranešimus pakartodamas jos padėjėjas J. Stalioraitis.

Ne vienam iškrito nemeluota

(nukelta į 2 psl.)

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI — UŽ LAISVĄ LIETUVĄ

(atkelta iš 1 psl.)

ašarėlė, kai užbaigdami Vasario 16 minėjimą visi sustoję sugiedojo "Lietuva brangi"...

Sekmadienį, vasario 15, Buenos Aires katedroje 10 val. mišias aukojo Lomas de Zamora vyskupas Desiderio Colino, talkinamas lietuvių kunigų. Vyskupas pasakė pritaikytą pamokslą. Katedrą pripildė sostinės vietinė publika. Prie šoninio altoriaus stovėjo garbės sargyba — šešių asmenų grakščia uniforma pasipuošęs Prezidentūros sargybos dalinys. Po pamaldų vyskupas, lydimas tos pačios Argentinos prezidento atsiųstos sargybos ir įvairių P. Amerikos kraštų bei Lietuvos vėliavų, nešamų tautiniais drabužiais pasipuošusių lietuvių jaunuolių, prisitartinio prie Gegužės aikštėje pastatyto Argentinos Laisvės paminklo, populiariai vadinamo Gegužės Piramide. J. Mičiūdas tarė iškilmėms pritaikytą žodį ir paskaitė kongreso prezidiumo pasirašytą deklaraciją, kurioje P. Amerikos lietuvių vardu pažadėjo visokeriopą paramą Lietuvos rezistentams, o Argentinos vyriausybei ir tautai išreiškė padėką už rodomą svetingumą bei

VII-tojo Pietų Amerikos lietuvių kongreso proga išleistas lipinėlis.

paramą lietuvių veiklai laisvinti savo Tėvynę iš marksistinių okupantų jungo. Iškilmėms metu brigados generolo Iriarte vadovaujama Artileristų Mechanikų muzikinė kapela iš 26 asmenų sugrojo Argentinos himną, po kurio tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už Argentinos ir Lietuvos laisvę. Lietuvaitės, pasipuošusios Vytauto Dorelio iš Montevideo austais tautiniais drabužiais, prie paminklo padėjo didžiulį gyvų gėlių vainiką. Iš-

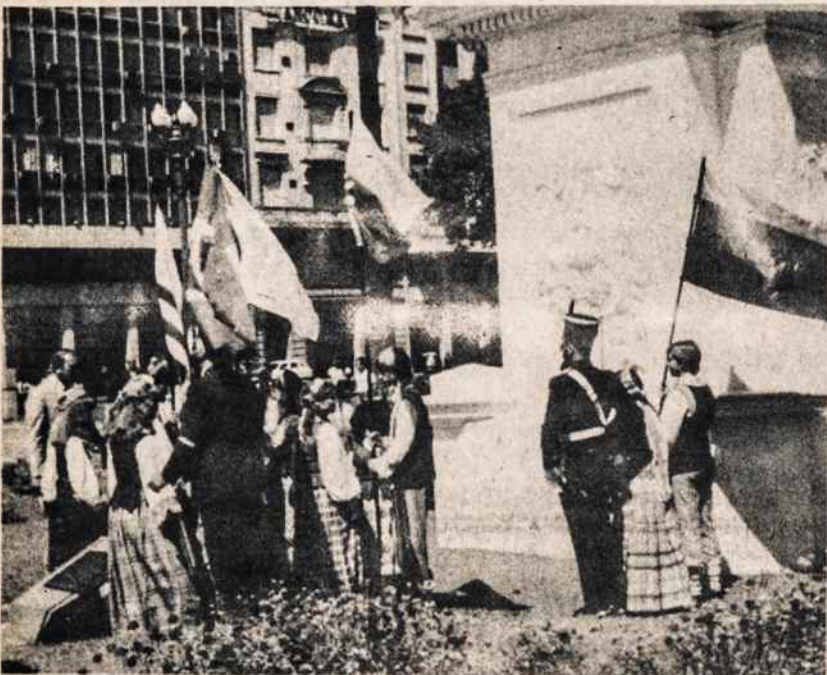
kilmes filmavo ir fotografavo sostinės TV bei spaudos atstovai. Tą pačią dieną iškilmėms vaizdai buvo rodomi televizijoje. Vasario 16 dienos laidoj didžiausias ir įtakingiausias Buenos Aires dienraštis "La Prensa" įdėjo per tris skiltis nusitepusį iškilmėms aprašymą ir puikią nuotrauką. Aprašymai pasirodė ir kituose laikraščiuose. Visa tai atlikta be vad. Lietuvos Išlaisvinti Komiteto Argentinoje pagalbos. O šį fiktyvų komitetą dr. K. Bobelis, pernai važinėdamas po P. Ameriką, paskyrė VLIKui atstovauti Argentinoje...

Uždarymas

Kongreso užbaigos pietus su rengė SLA vadovybė savo patalpose. Čia buvo priimtos galutinai kongreso rezoliucijos, apdovanoti atskirų kraštų atstovai ir visi trys svečiai iš JAV (K. Bobelis, kun. A. Saulaitis ir J. Pažemėnas) vienodomis kongreso prisiminimui skirtomis dovanomis.

Savaitgalis prieš kongresą buvo skirtas jaunimo stovyklai netoli nuo sostinės. Jone dalyvavo 19 vyrų ir 17 moterų. Programoms vadovavo kun. A. Saulaitis ir Paulius Kuras (Kanada). Stovykla išleido savo laikraštį "Uodelį".

Juozas Pažemėnas

Pietų Amerikos VII-tojo lietuvių kongreso dalyviai su vėliavomis prie Argentinos Laisvės paminklo.

Savaitės įvykiai

Vatikanas pakartojo savo šimtmečius tebegaliojantį draudimą katalikam priklausyti masonų organizacijai.

Irano prez. Beni Sadr ir kariuomenės vadas gen. Valiollah Fallahi mano, kad Iranas turėtų sutikti sudaryti su Iraku trumpas paliaubas, kurių metu Irakas galėtų atitraukti savo kariuomenę iš užimtų Irano sričių.

Egipto gynybos min. Ahmed Balawi ir 13 kitų aukšto rango karininkų žuvo malūnsparnio nelaimėj prie Libijos sienos.

Lotynų Amerikos ir kitų valstybių socialdemokratų partijų vadai siūlo, kad Salvadoro Demokratinis revoliucinis frontas pradėtų per tarpininkų pasitarimus su prez. Reagano Salvadoro politinei ateičiai nustatyti. Tokiu tarpininku minimas buv. V. Vokietijos kancleris ir Socialdemokratų internacionalo pirmininkas Willy Brandt.

JAV siekia, kad tarptautinė jūros dugno turty ir jūros išstatymo sutartis dar nebūtų tvirtinama, nes JAV norinčios ją iš pagrindų peržiūrėti.

Prez. Reagan pažadėjo laikytis iki šiol su Sov. S-ga sudarytų sutarčių dėl strateginių ginklų sumažinimo, jei ir Sov. S-ga darys tą patį.

Ispanijos tautinės gvardijos ruošiam sukilime įsivėlęs armijos štabo viršininko pavaduotojas gen. Alfonso Armada Comyn buvo atleistas iš pareigų, o Valencija apygardos įgulos viršininkas gen. Jaime Milans del Bosch buvo areštuotas.

SADŪNAITĖ PERSEKIOJAMA IR SEKAMA

Nuo pat Nijolės Sadūnaitės grįžimo iš Sibiro po šešerių metų kalėjimo ir tremties, ji tebėra sekama ir varginama. Bavarijos vienuolė sesuo Michaela, vadovaujanti Sadūnaitės bičiulių būreliui, paskelbė aplinkraščių, kuriame pranešama, kad valdžia neleidžia Sadūnaitėi atsiimti siuntinių iš užsienio. Jai net neleidžiama pakviuoti jai atsiųsto laiško gavimą. Jos broliui Jonui Sadūnui adresuoti trys siuntiniai buvo sugrąžinti į Vakarų Vokietiją. Siuntinių persiuntimo firma gavo iš Maskvos paaiškinimą,

Sov. S-gos prez. Brežnevas pažadėjo Kubą ir toliau remti.

Izraelio lėktuvai puolė pietų Libane esančias palestiniečių stovyklas, o palestiniečiai raketom apšaudė Izraelio pasienio kaimus.

Ginkluotas pakistaniečių pagrobė Pakistano keleivinį lėktuvą su 146 keleiviais ir, reikalaujamas paleisti Pakistano politinius kalinius, privertė skristi į Afganistano sostinę Kabulą, kur moterys ir vaikai buvo paleisti.

Prez. Reagan nenumato, kad JAV karinės pajėgos būtų įveltos į Salvadoro kovas.

Kinijos vyriausybė išakė prisiskindinti į kariuomenę paimtus naujokus būti ištikimais ne tik komunistų partijai ir vyriausybei, bet ir partijos vedamai krašto modernizacijos politikai.

Netoli Japonijos krantų audroj nuskendo sovietų prekinis laivas Komsomolets Nachodki su 38 vyrų įgula.

kad siuntiniai buvo siunčiami "nepriimtiniams asmenims". Sadūnaitė aplankantieji susilaukia nemalonumų.

(Elta)

ŽYPRĖS KANČIŲ KELIAI BARAŠEVO LAGERYJE

"Amnesty International" vokiečių skyrius, kuris rūpinasi Algirdo Žyprės reikalais, pranešė, kad jis šiuo metu kalinamas Baraševo politkalinių lageryje, Mordovijoje, Tenguševo rajone. Jo adresas: 431.000 Mordovskaja ASSR, Tenguševskovo r-na, Poselok Baraševo, Vir. n/ja-ZHkh 385/3-5. Jis turįs su

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Pavergtoje Lietuvoje pamirštos Balio Sruogos 85-erių metų gimimo ir Fausto Kiršos 90 metų gimimo sukaktys. B. Sruoga, anais laikais grįžusį iš vokiečių kacetų, žiauriai persekiojo lietuvių komunistai (P. Cvirka, J. Šimkus, K. Preikšas), rašytojų susirinkime vertė padaryti save apkaltinančią išpažintį, partinė cenzūra kibo prie kacetiųjų atsiminimų rankraščių. Visa tai pagreitino kacete išskankinto rašytojo mirtį... Šiandien Vilniaus respublikinėje bibliotekoje ruošiam B. Sruogos kūrinių paroda: išstatyti jo veikalai, tarp jų ir tada pasmerktas "Dievų miškas". Rodomos nuotraukos iš B. Sruogos veikalų pastatymų teatruose, rašoma spaudoje apie B. Sruogos nepelnius lietuvių literatūrai, ypač teatrui, atsimenama net tautosakinė studija. Faustas Kirša buvo smerkiamas už pasitraukimą į Vakarų. Tik 1969 buvo išleisti išcenzūroti F. Kiršos "Pelenai" — satyra, pliekianti Lietuvos gyvenimo negerumus. Tik praėjusiais 1980 metais kritikas V. Kubilius knygoje "XX amžiaus lietuvių poetai" F. Kiršos kūrybą objektyviai įvertino. O štai dabar Gimtasis Kraštas (Nr. 7) išspausdino net ištraukų iš išėivijoje išleistos knygos "Palikimas". Taigi bent mirusieji grįžta pro geležinę uždangą ir net pagerbiami. Bet dar labai daug yra išėivijos rašytojų, kurių neįsileidžia maskviniai cenzoriai.

— Knygos meno konkurse gražiausiai 1980 Lietuvoje išleista knyga pripažinta L. Brežnevo "Mažoji žemė". Gal ji ir tikrai gražiai išleista, tik gaila, kad tokį literatūrinį šlamštą taip rūpestingai Lietuvos spaustuvinkai paruošė. Knygą išleido Minties leidykla, apipavidalino dail. K. Juodikaitis. Dar kitos trys knygos paskelbtos gražuolėmis. Tai dail. B. Leonavičiaus iliustruota Č. Kudabos knyga "Geografinės kelionės ir atradimai" (Mokslų leidykla), dail. A. Steponavičiaus iliustruota K. Kubilinsko pasaka "Varlė karalienė" (Vagos leidykla). Gražuoliu pripažintas ir kelių dailininkų iliustruotas elementorius "Vyturėlis" (trys dalys, Šviesos leidykla). Visos keturios knygos išspausdintos iš nepriklausomos Lietuvos paveldėtoje Spindulio (dabar K. Požėlos) spaustuvoje Kaune.

— Vilniaus styginis kvartetas, kuriame groja A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas, ilgesnį laiką gastroliavo keliuose Italijos miestuose (Romoje, Genujoje, Savonoje, Paviuje, Aveline ir kitur). Trijų dalių programoje buvo D. Šostakovičiaus, S. Prokofjevo ir dviejų lietuvių — V. Laurušo ir V. Barkausko — kūrinių.

— Sovietų Sąjungoje net keturis mėnesius vyko R. Vokietijos dramaturgijos festivalis. Jame dalyvavo ir Lietuvos teatrai. Premiją laimėjo Šiaulių dramos teatras, pastatęs C. Biuchnerio pjesę "Voicekas". Režisavo S. Varnas, muziką pritaikė komp. M. Urbaitis.

— Lietuvių kalbė studijuojas italas Guido Michelini išvertė į italų kalbą keliolika Jst. Marcinkėvičiaus eilėraščių iš knygos "Būk ir palaimink" ir išspausdino laikraštyje "La Gazzetta di Parma".

Pr. N.

mašina pagaminti 85 poras pirštinių į dieną, tačiau įstengias jų pagaminti tikslai 12. Manoma, kad jo sveikata palaūžta. Iš užsienio siunčiami pakietai, atrodo, jo nepasiekia. Jis gaunąs šį tą per Lietuvos gyvenančią seserį. (Elta)

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Telef. 516 825-6511. Pasigrožėkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FURNAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopolčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FURNAL HOME — Moderni kopolčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FURNAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopolčios, oras šildomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami laidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA — Rašomos mašinėles įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerčinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE **Angelė E. Karnienė**
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

LORENCE CONTRACTING CO., INC.
Antanas ir Edvardas Lorence atlieka įvairiausius namų įrengimo, patobulinimo ir pataisymo darbus. Įrengiamos modernios Hollywood stiliaus virtuvės, vonios kambariai, atliekami stiliaus darbai, namas aplojamas aliuminijaus plokštėmis, taisomi stogai, atliekami dažymo darbai, įdėdami aliuminijaus langai, sutvarkomas šildymas ir kiti kanalizacijos įrengimai, įrengiamas rūšys, atliekami cemento darbai ir kitokie patarnavimai. Adresas: 84-52 86th Ave., Woodhaven, N.Y., 11421. Telefonas 212 849-2731 arba 441-2489. Kalbama angliškai, lenkiškai ir ukrainietiška.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Dr. J. J. Stukas, Dr. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

kovo 25 — balandžio 3 — \$977	liepos 6-17 — \$1,068
balandžio 15-24 — \$977	liepos 20-29 — \$1,112
gegužės 2-11 — \$1,019	rugpjūčio 3-14 — \$1,068
gegužės 7-16 — \$1,019	rugpjūčio 3-12 — \$1,112
gegužės 13-22 — \$1,079	rugp. 19 — rugs. 3 — \$1,382
gegužės 13-28 — \$1,136	rugsėjo 3-12 — \$1,148
gegužės 21-30 — \$1,108	rugsėjo 17-26 — \$1,059
birželio 4-13 — \$1,148	rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
birželio 18-27 — \$1,148	spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoje, kai kurios dar Varšuvoje, Frankfurturte ar Helsinky. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainom.

Taip pat patarnaujama įsigyjant bet kokiom kelionėm bilietus, keliaujant lėktuvais, laivais, traukiniais, autobusais. Užsakomi viešbučiai. Išnuojamos mašinos.

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūka • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA

Dekoravimo klausimu

Seniai rūpėjo pasisakyti tuo klausimu — kaip dekoruoti savo butus, kaip dekoruoti viešas patalpas?

Išigyti namai dažniausiai yra bendrinio stiliaus, ne mūsų statyti, ne mūsų planuoti. Tad kokių specialiųjų atributų ten nerasime. Bet yra vienas kitas lietuvis, kuris pats sau stotasi, turi vaizduotės, polėkių ir pasistato įdomesnį namą. Tas namas gali rikiuotis į modernųjį stilių, bet gali turėti ir daug kūrinių polėkių — lietuviškos ornamentikos, lietuviškos architektūros elementų. Tokiu statiniu tik pasidžiaugsime.

Ar nesidžiaugiamė dabar Maspetho lietuvių bažnyčia, kurią suprojektavo architektas Jonas Mulokas, vidų dekoravo d. ail. Vytautas Jonynas? Ir tą bažnyčią norėjo pastatyti labai bendro stiliaus, kad nesiskirtų niekuo iš kitų pilkų bažnyčių, bet prel. Jonas Balkūnas buvo sukaltamas, leidodosi įtaigaujamas, todėl ir šiandien šis pastatas turi savo vertę. Atvedęs svečią, kiekvienam gali pasakyti, kas čia lietuviško, kodėl taip padaryta. Ypač tai svarbu jaunam žiūrovui parodyti, atidengti pastato lietuviškumą.

Tad stenkimės, kur galime, statydami įnešti daugiau lietuviškos ornamentikos, lietuviškų akcentų. Tai išskirs mus iš kitų namų, suteiks daugiau savitumo. Tai pripratinis ir kitus su respektu žiūrėti į lietuvių kūrybinius darbus.

Stenkimės ir į savo butus įnešti kuo daugiau lietuviškos atmosferos. Tiesa, mūsų butai jau turi daug lietuvių dailininkų paveikslų. Yra namų, kurie yra tikros meno galerijos, kur iškabinta net kelios dešimtys lietuvių dailininkų. Tai jau yra daug, nes jaunimas supranta ir įsisavina lietuviškojo meno tradicijas, dailininkų vardus.

Bet namuose pakabinkime ir žymiųjų lietuvių portretų. Iš-

ryškinkime tuos vyrus, kurie Lietuvą statė, kurie pasižymėjo praeityje, kurie dabar pasižymi. Iškabinkime savo mėgstamų menininkų atvaizdus. Matysite, kaip tai teigiamai veiks jaunimą. Jis suprass, kodėl vienas ar kitas čia pagerbiamas, nes jie padarė Lietuvai gera.

Ypač rūpinkimės viešųjų pastatų puošimu. Lengva juos papuošti bendrais meno kūriniais, gal net ir gerais dailės darbais, bet jei tie kūriniai savo turiniu bus tarptautiniai, jie jau nebūtinai viešųjų namų puošimui. Viešosios salės, visi aplinkiniai pastatai turi išreikšti tautos būdą, jos praeitį, jos siekius. Ir kodėl? Tos salės sienos, koridoriai, kambariai turi stiprinti lankytojus, stiprinti jų patriotizmą. Ypač tai svarbu jaunajai kartai. Ji turi matyti Lietuvos didžiuosius žmones, kurie kovojo ir triūsė Lietuvai. Tai skatinis ir juos dirbti Lietuvai.

Juk nepriklausomos Lietuvos mokyklose nekabino taip sau kokių vaizdėlių, bet papuošė sienas tautinio atgimimo vyrais. Ir tai darė sąmoningai, nes Basanavičius, Kudirka, Valančius, Maironis kalbėjo mokiniam iškalbiniau nei mokytojai.

New Yorke ukrainiečiai turi savo gražius namus. Jie yra turtingi, jų čia daug, bet jie neleidžia sau tokios prabangos savo namus įrengti be tautinės minties. Jų didžioji salė kaba penkių didžiųjų ukrainiečių portretai, tų vyrų, kurie žadino Ukrainos tautinę dvasį. Tame pačiame name yra didelis etnografinis muziejus, kurio ekspozicija byloja apie tautos būdą ir praeitį.

Ar nebūtų laikas susirūpinti ir Kultūros Židinio dekoravimu? Įneškime į tuos namus Daukantą, Valančių, Basanavičių, Maironį, Kudirką, mūsų prezidentus, mūsų žymiuosius karius, ir tie namai visai kitaip kalbės, ypač jaunimui.

2 (Tęsa iš praeito numerio)

Žmonės pabunda
Prezidento rinkimai šiame krašte parodė, kad žmonės pabunda. Jie gal ne visi supranta, bet tik vienas sėkmingas rusų šaulis į Persijos įlanką, net ir be branduolinių ginklų, duoty jiems jėgą eliminuoti Vakarus. Vakarų europiečiai vykty Maskvon prašyti alyvos, nes be alyvos gyvenimas sustotų.

1980 sausio 31 buvęs krašto apsaugos ministeris Clark Clifford, lankydamasis New Delhi, perspėjo Sovietų Sąjungą, kad jų pajudėjimas Persų įlankos link išprovokuotų karą.

Be Artimųjų Rytų alyvos sūstotų beveik visi V. Europos ratai. Prileiskime, rusai įžgiuoją į sugriuvusį Iraną, Iraką, o tada ir į aplinkinius kraštus. Jie valdo alyvą. Jie laimės pasaulinį karą nenulimdami nė vieno branduolinio-hidrogeninio sproginio!

Tai yra 1980 metų pabaigos realybė Vakarų-Sovietų Sąjungos klausime.

Suartėjimas su Egiptu

Taip mes galime kalbėti apie naują V. Europos, ypač Prancūzijos suartėjimą su Egiptu, kuris buvo labai pabrėžtas Sadato, techniškai privataus asmens, apsilankymo Paryžiuje. Jį prezidentas Giscard pasitiko aerodrome ir siūlė pripažinti PLO bei gelbėti JAV iš nemalonios nepajudėjimo tarp Izraelio ir Egipto derybų padėties. Taip ir mes galime kalbėti apie tikro-

PASAULIO ĮVYKIAI VEIKIA MŪSŲ NAUDAI

Dr. J. K. Valiūno kalba, pasakyta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime vasario 15 Kultūros Židinyje. Antraštėles sudėjo redakcija.

vę, kad JAV valstybė, neskaityt asmeniškų ir organizuotų žydų aukų, yra iki šiol davusi Izraelio valstybei daugiau pinigų, negu visom V. Europos valstybėms sudėjus kartu vadina Marshallo plano metais. Bet mes turime sutikti, kad be Izraelio valstybės Artimieji Rytai šiandien atrodytų kitaip.

Vakarai negali daugiau nusileisti

Rusų imperijos plėtojimas pasiekė istorinę amerikiečių įtakos sferą — tai Kuba, o dabar yra kovojama Centrinėje Amerikoje. El Salvadore ir kitur liejasi kraujas. Pasiektas tarp Sovietų Sąjungos ir Vakarų Valstybių tikras karo stovis, nors dabar jis vyksta dar ne JAV ar Sovietų Sąjungos teritorijoje. Tad pasiekime naują istorijos lapą: Vakarai negali daugiau nusileisti, nes tai reikštų laisvų kraštų žuvimą, o Sovietų Sąjungą, eidama į visišką vidaus bankrotą, turi savo vergam rodyti pasisekimus užsienyje.

Sunkumai S. Sąjungoje

Sunkumai Sovietų Sąjungai prasidėjo ten, kur ji mažiausiai

jų laukė — Lenkijoje. Yra visa eilė politinių įvykių komentatorių, kurie sako, kad dabartiniai įvykiai Lenkijoje yra pats svarbiausias pasikeitimas komunistų valdomame krašte po antrojo pasaulinio karo.

Komunizmas nesugebėjo atnešti pažadėtojo rojus nė viename jo valdomame krašte.

Streikai Lenkijoje

Dėl maisto stokos ir reikšdami nepasitenkinimą valdžiai, Lenkijos pramonės darbininkai susikirto su saugumo jėgomis gatvėse 1956, 1970, 1976 metais. Kas įvyko 1980 metais ir vyksta šiandien, mes visi gerai žinome. Kuomet rugpiūčio 13 dieną 70,000 darbininkų Gdynėje užėmė Lenino vardo laivų statybą, uždarė vartus ir ant jų pakabino didelį popiežiaus portretą, tas reikšė komunistinio režimo pabaigos pradžią. Darbininkai reikalauja nepriklausomų darbo s-gų. Rugpiūčio 30 komunistinė vyriausybė sutinka. Rugšėjo 22 darbo sąjungos registruojasi Varšuvos įstaigose, apsiungia ir pasivadina Solidarumo vardu. Gruodžio 16 atidengiamas paminklas žuvusiems nuo

komunistų valdžios kulų 1970 metais!

Tai yra svaigančio greičio įvykių raida. Darbininkų atstovai tariasi su Vatikanu. Tarp kito, yra sakoma, kad Lenkija šiandien esanti katalikiškesnė už Vatikaną...

Lenkai tikėjosi eksportuoti

Tie vyksmai tai buvo ugniaikalnio prasiveržimas. Gierek, rusų pastatytas valdžion 1970 metais, turėjo pirmoje eilėje sutvarkyti Lenkijos ūkį. Jis pradėjo statyti sunkiąją pramonę, importuoti techniką iš Vakarų daug didesniu mastu, negu tas buvo daroma iki šiol. Lenkija šiandien Vakaram skolinga per 22 milijonus dolerių. Gierek tikėjosi lenkiškas prekes eksportuoti į Vakarų ir atmokėti skolas.

Vakaruose prasidėjo recesija, o lenkų prekės nepasiekė Vakarų rinkose geidžiamo lygio. Anglijų eksportas pasiekė 40 milijonų tonų per metus. Jis ir buvo didžiausias kietos valiutos šaltinis. Dabar eksportai 100 procentų sustojo, ir lenkai pranešė importieriam, kad gal vėl galės pradėti anglijų eksportą 1981 metų gegužės mėn. Javų derlius nukrito nuo 21,3 milijonų tonų 1979 metais iki 19 milijonų tonų 1980 metais. Bulvių derlius pernai pasiekė tik 40 procentų 1979 metų derliaus liaus.

Lenkija bankrote

Pati komunistų partijos vadovybė sutinka, kad ūkiškai Lenkija yra bankrote. Jų planai neveikia. Komunistų nustebimui, pirmą kartą Sovietų sąjunga krašte darbininkai, ūkininkai eina kartu su inteligentais, disidentais. Prahoje intelektualai vieni išėjo prieš sistemą, todėl buvo lengva juos sutvarkyti.

Dabar Lenkijoje yra trys jėgos: komunistų partija, nepriklausomos darbo sąjungos ir katalikų Bažnyčia. Nežiūrint į tai, kaip vidaus politinė padėtis vystysis Lenkijoje, ji jau niekuomet nebus tokia, kokia ji buvo 1980 metais.

(nukelta į 4 psl.)

ti tikrai kurdišką avieną su ryžiais.

Rebeka susisiekiama telefonu su viešbučiu Hamadan, norėdama užtikrinti, jog tikrai atkeliaujame.

Nekvynė pas Bū Ali — Avicenna

Hamadan pasiekiami tik apie vidurnaktį. Keliauta 20 valandų. Ahwaz buvo šutra, čia gi labai gausu. Esame Zagros kalnuose — 2000 metrų aukštumoje.

Bū Ali viešbutis — pats geriausias Hamadan mieste. Nakvoju mieste, kurį kadaise vadino Ekbatana, Medijos sostine. O Bū Ali yra persiškas filosofų princas Avicenna (980-1037) vardas. Persai jį ir Abu Ibn Sina

vardu vadina. Jo dėka šv. Tomas Akvinietis susipažino su graikų filosofo Aristotelio raštais. Graikijos šviesa pasiekė viduramžių Europą per Persiją! Naktis Abū Ali viešnageje be sapnų, nes sapnuoti nėra laiko.

Smagiausia Irano vieta

Pabundu tik žadinamas. Jau šešta ryto. Mano kambarys turi langą ir balkonėlį į sodą pusę. Norisi pamatyti, kaip atrodo Hamadan dienos šviesoje.

Namai dviaukščiai ir triaukščiai. Seni, bet kruopščiai lopusi. Tarp namų kyšo lapuočių medžių viršūnės. Šiaurėje miestą supa snieguotos kalnų viršūnės. Ten yra Elvend kalnas

(3,540 m). Oras tyras ir gaivus.

Naujasis Hamadan patogiai sėdi ant senojo Ekbatana — medų ir persų miesto. Nėra vilties, kad archeologams bus kada nors leista kasinėtis rūpestingai šluojamose gatvėse. Iš istorinių ir archeologinių įžymybių tik trejetas yra priešislamiškos: Esteros kapas, Ganj-i-Nameh — Iždo knyga ir Akmens liūtas. Kitos Hamadan įžymybės yra jau iš islamo laikotarpio.

Lankau Avicenna kapą

Avicenna buvo bai įdomus asmuo. Persų kilmės, bet gimė Bukhara mieste, nūdieniniame Uzbekistane (980). Iškilus islamo filosofas, pasaulinio garso gydytojas ir gilus poetas. Jo enciklopedija Medicinos mokslas buvo godžiai naudojama ir Europoje net keletą šimtmečių (XI-XV a.).

Avicenna aiškino Aristotelį, graikų filosofą, islamo pasauliui. Šis Aristotelio aiškinimas per Ispanijos maurus pasiekė Europą ir stipriai paveikė katalikų filosofiją ir teologiją. Avicenna buvo ir persų pirmūnas, — jo kultureiliai-rubajatai persų kalba gaivino persijos savitumą arabų jūroje. Hamadan buvo Avicenna miestas. Čia jis gyveno ir mirė (1037).

Avicenna mauzoliejus — kapas ir biblioteka — statytas šacho Muhammad Reza įsakymu... Mauzoliejus bokštas su kūgio išvaizdos stogu remiasi ant dvy-

likos cementinių kolonų. Kapo kambaryje yra ne vienas, bet du karstai. Vienas jų saugo Avicenna ramybę, o kitas — šeiko Abu Said Dokhdh, Avicenna glėbėjo. Ir šeikas buvo poetas.

Į priešislaminį Hamadan

Leganda sako, kad Hamadan pastatė mitinis karalius Jamšid. Miesto vardas tada buvo Ekbatana — Vieta susirinkti. Medija padarė Ekbataną savo sostine. Asirų raštija pikta mini Ekbataną jau IX a. Mat, jo karalius stengėsi suburti medų gentis kovai prieš asirus. Asirų imperijai — Nineveh žlugus (612 m. pr. Kr.), Medijos Ekbatana varžėsi su Nabuko Babilonu dėl pirmos vietos Artimuosiuose Rytuose.

Herodotas, graikų istorikas, užsimena, kad Ekbatana turėjusi net septynerius mūrus, kurių dantyti gynomosi bokštai būvę nudažyti skirtingom spalvom: balta, raudona, mėlyna, geltona, sidabrine ir auksine.

VI prieškristiniame amžiuje Kiras Didysis, achemenių dinastijos įkūrėjas, pasisavino Medijos karaliaus Astyages karūną ir postinę. Vėlesnieji achemenių turėjo net tris sostines Persijoje: apeiginę — Persepolis, administracinę — Susa ir Babylon ir vasaros sostinę — Ekbatana.

(Bus daugiau)

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ**KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI**

Antanas Rubšys
Manhattan College

60

Bisitun Uola yra prie to paties vardo kurdų kaimelio. Rebeka savo pažadą išpildo. Saulė dar tebeskęsta anapus kalnų virtinės vakaruose, regimai augdama slėnio garuose.

Uolos trikalbis įrašas jau šėvelyje. Darijus I ir jo garsusis trikalbis įrašas vos įžiūrimas. Čia Henry C. Rawlinson ritosi su kyliaraščiu. Bandau atpažinti achemenių galiūną po laimėto Kunduruš mūšio prie Bisitun. Įamžindamas savo pergale, Darijus I paliko raktą į kyliaraštį mūsų laikams.

Turime 15 minučių trumpai atgaivai. Saulė jau anapus kalnų virtinės. Kateros dabar tokios ryškios ir grasios. Atsuku nugarą į Uolą ir vieškelį. Už pusės kilometro jau blykščioja žibalinės lempos kurdų kaimelyje, mekena ožkos ir avys. Nėtolimoje kūrėje kvarkia varlės.

Vos gyvi

Iki Hamadan, nekvynės, dar 100 km. Vėl ta pati bėda: žar-

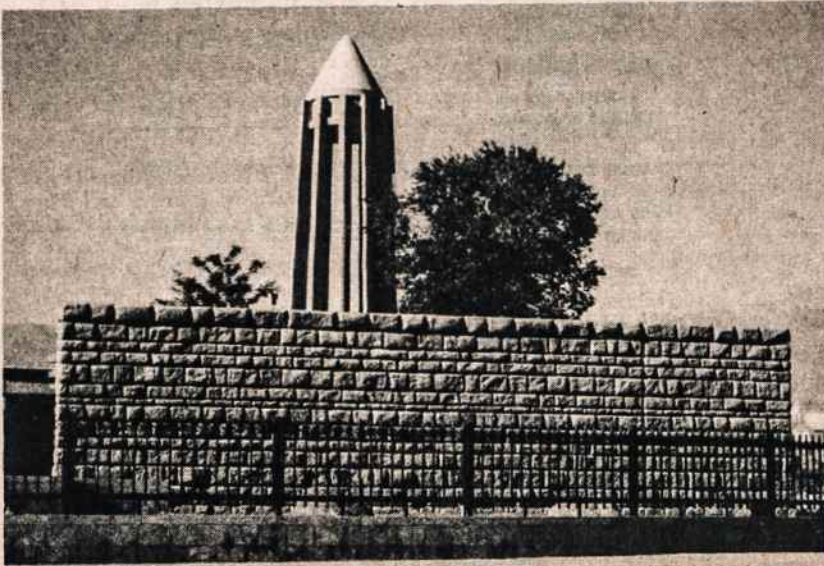
na žarną ryja. Autobuso šoferis prie vairo nuo ankstyvo ryto. Rebeka ragina sėsti ir tęsti kelionę į Hamadan. O mūsų vedėjas Robert North rodo į šoferį ir į jus.

Bėda bėdą veja! Pakilus nuo Bisitun, patekome į maišatį, — taisomas kelias. Lauke jau tamsu. Šalta. Vos šliaužiame sunkvežimių voroje. Ūmai šoferis išsuka iš kelio. Sužiurome kodėl. Epušyne stovi atvira arbatinė. Esame prie Sahneh miestelio Kurdistane.

Gardžiausia vakariene Irane

Irane, užėjus į arbatinę, klausia: "Ką turite?" Sahneh arbatinėje atsakymas labai greitas: "Turime tik čelo kebab". Šeiminkui smagu tokį didelį būrį pavalgydinti.

Arbatinės šeiminko sūnus mokosi Jungtinėse Amerikos Valstijose. Vasaros metu jis yra namie ir talkina tėvui. Ne tik valgomė, bet pietaujame. Kviečia neskubėti, nes nori pagamin-

Hamadan: paminklas Avicennai (arba Abu Ali). Nuotr. Antano Rubšio

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo proga Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė surengė priėmimą pasiuntinybė vasario 16 nuo 6:30 iki 8:30 val. vak. Dalyvavo 130 svečių. Daugiau kaip 150 asmenų jau sunkiau pasiuntinybė priimti pagal reprezentacinių kambarių dydį.

Iš svečių, atvykusių priėmimui su sveikinimais bei linkėjimais pažymėtini: diplomatinio korpuso vicedekanas, tuo laiku ejęs dekanu pareigas, naujasis

Apaštališkasis delegatas JAV-Washingtono arkivyskupas su keliais arkivyskupijos dvasiškiais; iš Valstybės departamento — protokolo šefas su žmona, Rytų Europos skyriaus direktorius, Baltijos valstybių skyriaus vedėjas su žmona bei keli kiti pareigūnai, kurių veikla susijusi su pabaltiečių reikalais. Svečių tarpe buvo ir kongresmanas Charles F. Dougherty, iš Philadelphijos, kalbėjęs Washingtono L.B-nės rengtame Vasario 16-osios minėjime, bei U.S. International Communication Agency pareigūnas su žmona ir Washingtono burmistro įgaliotinis.

Labai malonu buvo svečių tarpe matyti didelį Lietuvos draugą, ilgametį diplomatinio korpuso dekaną buvusį Nikaragvos ambasadorių JAV-bėse ir jo draugą, buvusį Nikaragvos ambasadorių Belgijoje. Graži staigmena buvo ir atvykimas priėmimui Tarptautinės Moterų Klubų Federacijos pirmininkės su vyru; ji gerai pažįsta Lietuvos ir lietuvių moterų rūpesčius.

Iš pabaltiečių sveikino Estijos atstovas ir asmeniškai dalyvavo Latvijos atstovas su žmona ir sūnum, taip pat lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių sambūrių pirmūnai Washingtono bei Tautinio Pavergtų Tautų Komiteto pirmininkas su žmona.

Priėmime gražiai buvo atstovaujami visi mūsų veiksniai. Dalyvavo Vliko v-bos vicepirmininkai, gyvenę Washingtono, su žmonomis, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos du vicepirmininkai, atvykę iš Chicago, JAV Lietuvių Bendruomenės įgaliotinis Washingtono su žmona, taip pat ir Žmogaus Teisių komisijos pirmininkas su žmona. Be to, čia buvo Ateitininkų Federacijos vadas, Šviesos-Santaros pirmininkas, Naujosios Vilties redaktorius — su žmonomis, Lietuvių Moterų Klubų Federa-

cijos pirmininkė ir dr. J. M. Bachulus, Lietuvių Gydytojų Sąjungos garbės narys, vienas iš Alkos direktorių.

Iš Amerikos Balso dalyvavo lietuvių, latvių, estų skyrių vedėjai bei kiti pareigūnai, kurie Vasario 16-osios minėjimą plačiai perdavė į okupuotus Pabaltijo kraštus. Šiemet Vasario 16-oji ypatingai svarbi Amerikos Balso lietuvių skyriui, nes tą dieną sukako 30 metų, kai buvo

ROCHESTER, N.Y.

Turtinga programa Vasario 16-osios minėjime

Šiais metais Rochesterio Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63 metų minėjimo programą žymiai praturtino išvakarėse rašytojo Tomo Venclovos, neseniai pasitraukusio iš okup. Lietuvos, poezijos vakaras. Klausytojai buvo užpildę visą žemutinę parapijos salę.

T. Venclova pradžioje labai įdomiai papasakojo, kodėl jis, išaugęs komunistinėje santvarkoje, vadinamosios naujosios buržuazijos sąlygose ir aplinkoje, buvęs aktyvus komjaunuolis, perėjo į pogrindį, o po to pasitraukė į Vakarus ir dabar moko Yale universitete.

Po šios įžangos jis paskaitė pluoštą eilėraščių, jo paties versūtų iš įvairių pasaulio poetų poezijos. Pasisakė, kad verčiaus ne pažodžiui, kaip Vakaruose dažniausiai yra įprasta. Pabaigai paskaitė ir iš savo naujausios poezijos knygos apie 11 eilėraščių, aptardamas, kas įtaigavo tą ar kitą eilėraščių parašyti.

Visa tai buvo įdomu, ir atrodė, kad klausytojai su atsidėjimu klausėsi ir jiems neprailgo dviejų valandų laikas. O po to buvo gana ilga klausimų eilė, daugiausia liečianti poeziją, nors poetas neatsisakė atsakinėti ir politiniais klausimais.

Kavutės metu buvo gausiai perkamos T. Venclovos eilėraščių knygos 99 eilėraščių ir Balsai (vertimai).

Poezijos vakarą pravedė rašytojas Jurgis Jankus.

Sekmadienį, vasario 22, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas buvo pradėtas Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo klebonas tėvas Justinas Vaškys, OFM, pasakydamas ir giliai išmąstyta patriotinį pamokslą. Šv. Rašto ištraukas skaitė adv. Tadas Kli-

pradėtos transliacijos lietuvių kalba į Lietuvą. Tos sukakties minėjimą surengs Washingtono Amerikos Lietuvių Taryba bendru sutarimu su Amerikos Balso žmonėmis.

Vasario 16-osios proga daugelis pareiškė nuoširdumą, papuošdami pasiuntinybę gėlėmis, kurios džiugino svečius viduj, kaip lygiai plevėsuojanti Lietuvos vėliava lauke. Lietuvos pasiuntinybės šeimininkai yra labai dėkingi už gėles ir kiekvieną draugiškumo gestą bei pagarbą Lietuvai, jos namam Washingtono.

mas. Mišių metu giedojo vietos Lietuvių Bendruomenės choras, diriguojamas Jono Adomaičio; vargonais grojo Raimundas Obailis.

Prieš mišias tautinių šokių grupės atstovai atnešė prie altoriaus gėlių vainiką žuvusiems Lietuvos laisvės kovotojams. Organizacijų atstovai, Gudyno posto veteranai, su JAV ir Lietuvos vėliavomis susirinkę bažnyčios priangy, drauge su klebono procesija atėjo prie altoriaus.

Po pietų parapijos salėje Lietuvos laisvės klausimu kalbėjo poetas Tomas Venclova. Jo pranešimas buvo gerai išmąstytas, ribojosi maždaug keturiais Lietuvos pagrindiniais istoriniais laikotarpiais: senosios Lietuvos, carų Rusijos okupacijos, nepriklausomos Lietuvos ir dabartinės okupacijos.

Mening programą atliko vietos Bendruomenės choras, padainuodamas keturias lietuvių kompozitorių dainas. Tautinių šokių grupės "Lazdyno" vyresnieji šokėjai gražiai pašoko kelis lietuvių liaudies šokius.

Rezoliuciją JAV vyriausybei dėl Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų dabartinės okupacinės padėties perskaitė Lina Klimaitė. Sveikino kongresmano Fr. Horton atstovė ir latvių atstovas.

Minėjimas, Gudyno posto veteranam Algirdui Barmanui ir Viktorui Vaitoniui įnešus JAV ir Lietuvos vėliavas, buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais, giedant visiems susirinkusiems. Maldą sukalbėjo klebonas tėvas Justinas Vaškys, OFM. Salė aukų buvo surinkta 2,200 dol. su viršum. Aukos renkamos ir toliau.

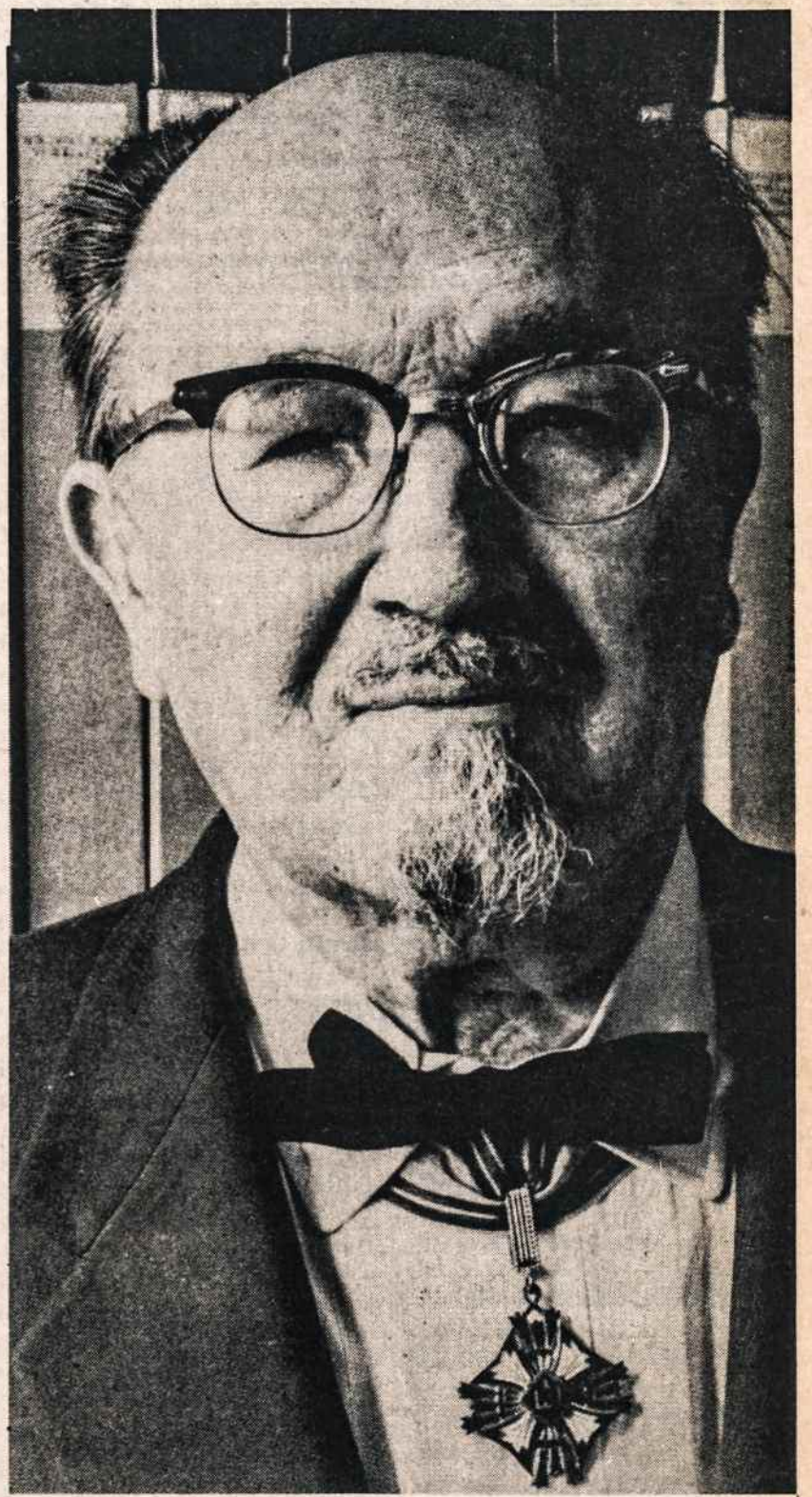
Minėjimą rengė Altos skyriaus valdyba.

— Vietos TV stotys vakare ir ryte žinių metu parodė iš Vasario 16-osios minėjimo keletą vaizdų, o TV 13 kanalas perdavė ir trumpą pasikalbėjimą su T. Venclova, taip pat parodė ir Vasario 16 proga apsilankymą pas miesto burmistą T. Rayan.

— Šv. Jurgio lietuvių parapija Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga savaitinio biuletenio viršelį išspausdino papuoštą dviem spalvų, tautiniais ornamentais, Vyčiu ir A. Vaičiūlaičio eilėraščio ištrauka.

— Vasario 20 10:30 val. ryto miesto burmistras Thomas Rayan priėmė lietuvių delegaciją ir jai įteikė proklamaciją, skelbiančią Rochesterio miesto gyventojams, kad Vasario 16 lietuvių švenčia Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 63 metines, kad Lietuva jau 40 metų yra Sov. Rusijos okupuota, kad Lietuvos žmonėms yra paneigtos visos politinės ir tautinės teisės į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Delegacijai vadovavo Altos skyriaus pirm. Juozas Jurkus. Iš moterų tautiniais drabužiais pasipuošusios dalyvavo Lina Klimaitė, Birutė Apanavičienė ir Laima Lelienė.

— Metinės rekolekcijos įvykis balandžio 3-4. Jas ves kun. dr. Kęstutis Trimakas. Po rekolekcijų, sekmadienį, jis turės pasikalbėjimą su vietos ateitininkais.

Muzikas — kompozitorius Juozas Žilėvičius kovo 16 sulaukia 90 metų. Šiuo metu jis gyvena senelių namuose prie Baltimorės, Md. Sveikiname sukaktuvinką! Apie jo plačią veiklą Darbininkui straipsnį parašė muzikas kun. Ladas Budreckas. Straipsnį spausdinsime kitame Darbininko numeryje.

a.sb.

PASALIO ĮVYKIAI VEIKIA MŪSŲ NAUDAI

(atkelta iš 3 psl.)

Paskola Lenkijai

Lenkija nori gauti 7 milijonus dolerių pagalbos iš Vakarų. Tokia pagalba būtų susieta su garantijomis, reikalaujančiomis didesnio darbingumo, ilgesnių darbo valandų, importų sumažinimo. To nori komunistai, bet ne darbininkai. Jeigu Vakarai savo sąlygomis prašomą pagalbą suteiktų, tai komunistai kaltintų Vakarus, kad jie esą vargino gyvenimo kaltininkai! Mano nuomone, Vakarai negali daryti tokios klaidos.

Jei sovietai įžgiuotų

Jeji nori būti imperija, tai reikia pasiryžti už tai mokėti. Tegū Sovietų Sąjunga duoda Lenkijai reikalingas sumas, tegu ji moka skolų nuošimčius! Tai yra viena iš priežasčių, kodėl rusai iki šiol nežygiavo Lenkijon. Daug pigiau yra rodyti savo karinę jėgą, vykdati karinius manevrus prieš satelitų sienas. Jie vakar vėl pradėjo naujus manevrus prieš Lenkijos vakarinės sienos. Manevruose dalyvauja Sovietų Sąjungos ir Rytų Vokietijos šarvuotos divizijos.

Jeigu Sovietai įžgiuotų Lenkijon, tas dar aiškiau parodytų, kaip jie nepasitiki savo darbininkija. Taip, Kremliaus valdo ne

nauja, bet bijanti klasė. Ta klasė bijosi tos dienos, kada imperijos vergai prieš ją sukils. O ta diena greitai ateis.

Sovietai seka mūsų darba

Sovietai artimai seka mūsų darbą Lietuvos laisvinimo baruose. Jie nori mus skaldyti, silpninti. Jie labai nustebe, kad mūsų eilės tvirtos, mūsų žodis girdimas visame pasaulyje. Jie seniai siekė Vliko sunaikinimo. Mano nuomone, mes per daug jausmingai žiūrime į mažus beveik išimtinai asmeniškų nesutarimus tarp kai kurių veiknių. Žmonės ateina ir išeina. Istorijos girnos sukasi lėtai, o mes dažnai galvojame labai trumpalaikiškai.

Lietuva nežūs

Mūsų brangi Lietuva nežūs, bet mes visomis išgalėmis turime jai padėti. Mes turime dar artimiau su sesėmis ir broliais santykiauti. Būdas, kaip tai daryti, buvo gerai aptartas visu veiksmių konferencijoje White Plains. Kasdien žiūrėjime, kaip galime padėti okupuotai Lietuvai. Kuomet mum išveivijoje reikėjo naujos ugnies darbai, ji mum davė Simą Kudirką ir šiandien Vladą Šakalį.

Pakilkime viršum kasdienybės. Pasaulio įvykiai veikia mūsų naudai. Gedimino kalne vėl plevėsuos trispalvė!

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, Inc. (TAUTOS FONDAS)

345 HIGHLAND BOULEVARD
BROOKLYN, N.Y. 11207

Donations & Corresp. to be mailed to:
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

Rev. Msgr. J. BALKŪNAS, P.A.
Honorary President

PETRAS MINKŪNAS
DR. KĖSTUTIS J. VALIŪNAS
Honorary Members

BOARD OF DIRECTORS

ALEKSANDRAS VAKSELIS
Chairman

IRENA BANAITIENĖ
ANTANAS FIRAVIČIUS
JUOZAS GIEDRAITIS
ALFONSAS PATAMŠIS
Vice-Chairmen

MARIJA NOREIKIENE
Secretary

JUOZAS AUDENAS
VYTAUTAS BANELIS
VLADAS SIDAS
JURGIS VALAITIS
DR. PETRAS VILČIŠIS
Directors

EXECUTIVE COMMITTEE

JUOZAS GIEDRAITIS
President

IRENA BANAITIENĖ
Vice-President for Delegations
and Representatives' Matters

JADVYGA VYTUVIENĖ
Vice-President for Fund Raising Matters

ALINA STAKIENĖ
Vice-President for Public Relations

BIRUTĖ LUKOŠEVIČIENĖ
Vice-President for Information Matters

MARIJA NOREIKIENE
Secretary

VYTAUTAS KULPA
Treasurer

ALDONA KATINIENĖ
JONĖ PUMPUTIENĖ
Finance Secretaries

FINANCE COMMITTEE

VYTAUTAS KULPA
PETRAS MINKŪNAS
JUOZAS PAŽEMENAS

AUDIT COMMITTEE

ADOLFAS ČAMPĖ
ALGIS SPERAIŠKAS
LIUDAS TAMOŠAITIS

LEGAL ADVISERS

DR. ELENA ARMANIENĖ
DR. MARIJA ŠVEIKAIŠKIENE
RIMA L. SKORUŠKAITĖ
DR. ALGIS ŠRVAITIS
NJOLĖ V. TREČIŪKIENE

Gerbiamieji:

Neseniai, Lietuvoje, komunistai išleido knygą vardu "Ideologinės Srovės Lietuvių Išveivijoje". Tai 424 p. "Mintis" leidyklos išleista Vilniuje, 1978 m. Paskaitykite kai kurias ištraukas iš tos knygos ir pamatysite, kaip komunistai yra įpykę ant tų, kurie rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu. Štai keletas ištraukų:

... "Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas (VLIK), sudarytas hitlerininkų okupuotoje Lietuvoje 1943 m. pabaigoje ... 1945 m. atkurtas Vokietijoje ... beato-dairiškai pasisako prieš tarptautinio įtempimo mažinimą — psl. 59 — ... VLIKo iniciatyva 1950 m. pradėta leisti vadinamos 'Laisvosios ELTOS' biuletiniai vokiečių, italų, anglų, ispanų (dabar eina lietuvių ir prancūzų — TF) kalbomis; jų tikslas platinti pasaulio šalyse šmeižikišką informaciją apie Tarybų Sąjungą — psl. 61. ... Vatikano, Romos, Madrido, 'Amerikos Balso', 'Laisvės' ir kitų radio stočių programose lietuvių kalba netrūksta klerikalinio antikomunizmo mitų ir klastočių ... Rašydami apie Tarybų Lietuvą, lietuvių emigracijos klerikalai klaidina pasaulio viešąją nuomonę, dezinformuoja kapitalistinių bei besivystančių šalių gyventojus. Jų (VLIKo — TJ) propagandai tarnauja 'sovietologų' rašiniai užsienio kalbomis. Jų gaminamą antikomunistinę medžiagą aktyviai prapaguoja reakcinė J.A.V., Anglijos, Vakarų Vokietijos, Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, kai kurių Lotynų Amerikos šalių spauda, radijas bei televizija ... — psl. 140.

Matote, kaip komunistus erzina, ir pykina VLIKo dirbamas darbas! Gerbiamieji, jei norime, kad 36 metų VLIKo veikla ir ELTA 6 kalbomis bei Radio programos nemažėtų — remkite Tautos Fondą, kuris visa tai finansuoja.

Iš anksto dėkojame už Jūsų atsiliepiamą į mūsų prašymą.

Prel. J. Balkūnas, P.A.
A. L. Bendruomenės ir
T. Fondo Garbės pirmininkas

Dr. K. Bobelis
VLIKo pirmininkas

Juozas Giedraitis
Tautos Fondo Valdybos
pirmininkas

Siunčiu Tautos Fondo dabarties veiklai \$

Aukuju Lietuvos Laisvės Izdui \$

Iš viso \$

Pageidauju informacijų apie testamento sudarymą

Vardas, pavardė

Adresas Zip Code

Pageidauju ELTA lietuvių k. Pageidauju ELTA anglų k.

PAGRINDINIS KLAUSIMAS RADO ATSAKYMĄ

PLB valdybos posėdis įvyko kovo 1 Lietuvos marijonų vienuolyne, Chicagoje. Dalyvavo: PLB valdybos nariai V. Kamanantas, A. Juodvalkis, V. Kleiza, D. Kojelytė, S. Kuprys ir R. Sakadolskis; talkininkai S. Girnius ir D. Korzonienė; svečiai I. Baleišienė, L. Raslavičius, L. Rimkus, kun. V. Rimšelis, E. Sakadolskienė ir dr. R. Šilbajoris.

Posėdžio pagrindinis tikslas — svarstyti lituanistikos katedros steigimą. Toji mintis pirmą kartą išryškėjo V PLB seime Toronte 1978, dr. Rimvydo Šilbajorio paskaitos metu. Seimo atstovai šią mintį parėmė nutarimu. Jai pritarė įvairūs LB ir Lietuvos Jaunimo Sąjungos padaliniai ir institucijos bei kiti. PLB valdyba pakvietė Leoną Raslavičių ištirti galimybes. Vėliau prisijungė ir kiti asmenys, kurie sudarė Inicijatyvinę grupę.

L. Raslavičius pranešė, kad iš viso buvo kalbėta daugiau ar mažiau su apie 10 universitetų: Kent State University, Ohio State University, University of Alberta at Edmonton (Kanadoje), University of California at Los Angeles, University of Chicago, University of Illinois at Chicago Circle, University of Pennsylvania, University of Toronto, University of Wisconsin ir Yale University. Jis suglaustai paminėjo galimybes bei sąlygas kiekvienam universitetui. Finansinis įsipareigojimas siekė nuo 250,000 dol. net iki 1.5 mil. dol.

Galutinai nutarta rekomenduoti svarstyti keturis pasiūlymus: Kent State University, Ohio State University, University of Illinois at Chicago Circle ir University of Pennsylvania. Po ilgai užsitęsusių diskusijų ir balsavimo nutarta sutartį sudaryti su University of Illinois at Chicago Circle (UICC).

Finansiniu atžvilgiu siūlomos sąlygos UICC yra labai palankios: visuomenei reikėtų sutelkti 600,000 dol., o universitetas pats paskirs 200,000 dol. (jis

prašys tos sumos iš National Endowment for the Humanities, tačiau, jei jos negaus, pats iš savo lėšų paskirs reikiamus pinigus). Nė vienas kitas universitetas nepažadėjo garantuoti prisidėti stambia suma.

UICC jau dabar kiekvienais metais dėstoma 15 dalykų iš lietuvių kalbos ir literatūros. Profesoriauja Marija Stankus-Saulaitytė, pradinis kalbos kursas dėsto Vita Musonytė. Universitete taip pat dėsto Pabaltijo istorijos specialistas dr. Edward Thaden. Šių esamų programų išlaikymas lieka universiteto įsipareigojimu — tam skirti lėšų iš lituanistikos katedrai sutelktų pinigų nereikės.

UICC biblioteka neseniai nupirko a.a. dr. Ant. Salio asmenišką biblioteką. Pačioje Chicagoje yra įvairūs lituanistikos medžiagos telkiniai; be to, University of Illinois at Urbana-Champaign turi maždaug 10,000 tomų lituanistikos medžiagos.

Kadangi UICC yra valdiškas universitetas, mokslo kaina palengvinti priinama. UICC dabar lanko nemažai lietuvių. Ten esančiais kursais galės pasinaudoti ir kiti universitetai, kur studentai bei jau studijas baigę asmenys.

Valdybos nariai ir svečiai neabejoja, kad lietuvių visuomenė yra pajėgi šį didelį užsimojimą paremti bei įvykdyti. Tačiau tai neabejotinai pareikalauja ir daug darbo. PLB valdyba jau rūpinasi pakvietimu finansų telkimo vyriausio vedėjo.

Kitos žinios: Bronius Nainys, buvęs PLB valdybos pirmininkas ir Pasaulio Lietuvis redaktorius, sutiko talkinti PLB-iiui ir redaguoja sausio-vasario numerį; kun. dr. Juozas Prunskis redaguoja PLB informaciją-žiniaraštį; posėdžio metu patvirtinta 1981 sąmata; taip pat patvirtinti II Pasaulio Lietuvių Dienų nuostatai. V. Kamantas taip pat pranešė, kad Kolumbijos lietuvis Vacys Slotkus vėl parėmė PLB valdybos darbus 1000 dol. auka. V. Slotkus nuolat remia tiek specifinius PLB darbus, tiek bendrą PLB veiklą.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centrinėje būstinėje kovo 1 paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Pirmoje eilėje iš k. sėdi Lietuvos gen. konsulas Anicetas Šimutis, E. Čiurlienė, J. Simutienė, SLA Susivienijimo gen. sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, O. L. Šateikienė. Nuotr. Charles Binkins

WASHINGTONO LB PRIĖMIME DALYVAVO 6 SENATORIAI

Washingtono lietuvių kolonijos gyvenimas toli gražu nepriylgsta Chicago ar Detroito lietuvių kolonijų veiklai. Tačiau bent pastaraisiais 3-4 metais vasario mėnesio vidury Washingtono lietuvių savo veiklumu ne kiek neatliko nuo kitų, net ir stipriausių lietuvių kolonijų. Taip buvo ir šiemet. Sekmadienio, vasario 15-osios rytą Washingtono vyčiai išrūpino iškilmingas mišias Lietuvos intencija Šv. Mato katedroj. Tos pačios dienos popietę latvių centre įvyko Washingtono Lietuvių Bendruomenės ruošiamas Vasario 16-osios minėjimas. Dvi šviesiausios minėjimo žvaigždės buvo kongresmanas Charles Dougherty, kuris pasakė pagrindinę kalbą, ir Bostono Etnografinis ansamblis. Be to, susirinkusius sveikino nepriklausomos Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis ir valstybės departamento Pabaltijo reikalų vedėjas Thomas Longo. Minėjimo salė buvo pilna žmonių.

Pirmadienį, vasario 16, apylinkės lietuvių susibūrė Lietuvos pasiuntinybė. Tenai vyko dr. ir ponios Bačkienės suruoštas priėmimas. Be vietinių lietuvių, priėmime dalyvavo įvairių kraštų diplomatai bei Altos vadai, atvykę iš Chicago. Antradienį Washingtono LB pastangomis įvyko priėmimas JAV kongreso nariams pačiame Kapitoly. Priėmimas prasidėjo maždaug 5 val. po pietų ir tęsėsi porą valandų. Šis priėmimas, kaip ir jaunosios LB valdybos ruošiamas Vasario 16-osios minėjimas, neapvydė nei organizatorių, nei svečių. Atsilankė šie senato bei atstovų rūmų nariai: senatoriai Robert Dole (resp.), Pete Domenici (resp.), Jesse Helms (resp.), Spark Matsunaga (dem.), Paul Sarbanes (dem.), Edward Zorinsky (dem.) ir kongresmanas Brian Donnelly (dem.). Retai lietuviams pasitaiko "prisirinkti" tiek senatorių savo ruošiamuose priėmimuose. Džiugu, kad atsilankė beveik tiek pat respublikonų, kiek demokratų. Tokiu būdu išlaikoma labai naudinga politinė pusiausvyra. Be minėtų senatorių ir kongresmano, 23 kongresmanai ir senatoriai atstovavo priėmime atsilankę jų štabų nariai. Parašai svečių knygutė liudija, kad dalyvių buvo bent šimtas. Į tą skaičių, žinoma, įeina ir Washingtono lietuvių, kurie atėjo su kongreso nariais "papalikuoti".

Šiai kolonijai būdinga, kad jaunimas dirba ne tik išsivijęs lietuvių jaunimui tradicinį darbą (pvz. prie vaišių ir regist-

racijos stalų). Jis taip pat šiai apylinkėi vadovauja. Nenuostabu, tad, kad per šią metų Washingtono LB ruošiamas Vasario 16-osios iškilmes turbūt daugiausia prakitavo du jaunuoliai: apylinkės pirmininkas Linas Kojelis ir Kapitolio priėmimo vyriausia rengėja Asta Banionytė.

Priėmimo Kapitoly teko ilgą laiką pesikalbėti su kongresmanu Brian Donnelly, demokratu iš Massachusetts valstijos. Kai kurie galvoja, kad lietuvių tik todėl kongreso nariams ruošia priėmimus, kad jiems galėtų "atidengti" tiesą. Tačiau tie priėmimai taip pat labai naudingi kongresmanų nusiteikimui patvirtinti ir galbūt šio bei to iš jų atstovų pasimokyti. Pasikalbėjimas su kongresmanu Donnelly buvo labai įdomus, nes jis atvirai pareiškė savo nuomonę apie lietuvių veiklą. Jis pasakojo, kad distrikte, kuriam jis atstovauja, gyvena nemažai lietuvių. (Distrikta apima Brocktoną.) Jis turi gerus ryšius su vietiniais lietuvių. Tačiau kongresmanas Donnelly ne dėl kokio ypatingo distrikte gyvenančių lietuvių spaudimo pradėjo domėtis Lietuvos byla. Nei anksčiau, nei dabar jis nesulaukia daug laišku iš lietuvių. Lietuva pradėjo domėtis, nes iš principo jam nepakenciamas jos bei kitų kraštų pavergimas. Toks principinis nusistatymas motyvavo jo įstojimą į "Baltic Caucus". Tai kongreso narių vienetas, kuris sielosis Pabaltijo kraštų pavergimo bei kitais Amerikos lietuviams, latviams ir estams rūpimais klausimais. Anot Donnelly, prie to vieneto kol kas tepriklauso 6 kongreso nariai. Jis pabrėžė, kad lietuviams reikės prikalbinti žymiai daugiau kongreso narių į tą "Caucus" įsirašyti. Iš pasikalbėjimo su šiuo jaunu kongreso nariu peršasi išvada, kad lietuviams per mažai spaudžia kongreso narius. Jo patarimai šiai padėčiai pakeisti jau anksčiau buvo kitų siūlomi: jis pabrėžė vieningumo bei politinio fondo steigimo svarbą. Fondas, tarp kitko, sutelktų lėšas profesionaliam "lobbyistam", kurie Washingtono nuolat gintų Lietuvos reikalus bei kitus išsivijęs lietuvių interesus. Įdomu, kad lygiai tą patį apie profesionalų samdymą lietuviams skaitytose paskaitose pakartotinai siūlė aukštus pareigas Washingtono ejęs kun. Jurgis Šarauskas. Su Donnelly pasikalbėjus, lieka įspūdis, kad jis gana entuziastingas Pabaltijo kraštų rėmėjas, kuris tačiau labai pragmatiškai žiūri į veiklos galimybes. Galbūt, jo perspektyva šiek tiek ribota, nes jo distrikto lietuvių veiklumas nebūtinai tipiškai išsivijęs lietuvių gyvenimui. Vis dėlto jo pareikštos mintys vertos dėmesio. Jis nesiūlo jokių magišku receptų, kad lietuviams taptų politiškai efektyvūs. Tam tikslui pasiekti tereikia nuolat daug pastangų ir daug politikai skirtų lėšų. Kol kas jis nei vieno, nei kito nėra pastebėjęs išsivijęs lietuvių tarpe.

Viktoras Nakas

Nashua, N.H.

Vasario 16-oji

Šių metų Vasario 16-osios minėjimas Nashuoi buvo suruoštas vasario 22. Pradėtas pamaldomis. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė prel. Vytautas Balčiūnas.

Popiečio programa parapijos salėje buvo pradėta himnais ir klebono kun. J. Bucevičiaus maldą. Vietinio Balfo skyriaus pirmininkas R. Grauslys ir sekretorius Vyt. Širvydas paaškinė šios lietuvių brangios dienos reikšmę, atkuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę, ir mūsų visų nepalaužiamą ryžtą, kovojant už tos nepriklausomybės atstatymą. Vyt. Širvydas perskaitė JAV valstybės sekretoriaus Alexander Haig sveikinimą

DAYTONA BEACH, FLA.

Dėmesio!

Lietuvių korporacija pradeda dominium — Townhouse stovyklą, — dviejų aukštų, dviejų miegamųjų, dvi su puse vonios. Priešstatybė kainą 57,000 dol. ir įmokejimas 10 proc.

Nepraleiskite progos įsigyti vertingą nuosavybę vienoje iš gražiausių ir klimato atžvilgiu geriausių Floridos vietovių — Daytona Beach, kur įsikūrė ir

gyvena apie 140 lietuvių šeimų. Townhouse vietovė ideali, tik per gatvę Atlantas, pro šalį eina autobusai, ir lengvai pasiekiami prekybos centrai, ligoninės, bankai. Ir kas svarbiausia, čia yra proga gyventi vienas kito artumoje.

Dėl informacijų ir brošiūrų prašom kreiptis į Adolfą Andrių šiuo adresu: 7 Talo Circle, Port Orange, Fla. 32018. Tel. 904 761-3625.

lietuviams Vasario 16-osios šventės proga. Programą įdomiai pajavairino solistė Marytė Bizinkauskaitė, padainuodama Kačanausko, Šimkaus, Stankūno ir kitų kompozitorių dainų, akomponuojant James Hay. Perkūnas Krukonis parodė skaidres iš Lietuvos. Jo skaidrėse, su priderinta muzika, matėsi ne penkių dienų ekskursijos nuotraukos, bet įvairių metų laikų vaizdai iš Dzūkijos, Žemaitijos, Aukštaitijos ir Vilniaus bei Kauno.

Bažnyčioj ir pilnoj parapijos salėj buvo surinkta su viršum 600 dol., kurie bus paskirstyti Balfui ir Altai.

Atsilankę į minėjimą, buvo pavaišinti prie gausiai apkrautų stalų.

K.Da.

IŠ VISUR

— Eugenijaus Kriaučiūno vardo jaunimo premija (1000 dol.) paskirta kaip nedaloma jaunai šeimai — Jūratei Krokitei ir Rimantui Stirbiam iš Philadelphiajos. Komisiją sudarė pirmininkė ir šeimos atstovė Jolita Kriaučiūnaitė, sekr. PLB jaunimo reikalų atstovė Daina Kojelytė, nariai — šeimos atstovė Vida Jonušienė, PLJS pirm. Gintaras Aukštuolis ir JAV LJS atstovas Pranas Pranckevičius. Kandidatų buvo pasiūlyta daugiau kaip dešimt. Premijos įteikimas kovo 13 Jaunimo Centre, Chicagoje.

— Lietuvių kalinių šeimoms remti Toronte, Lietuvių Namų karaliaus Mindaugo menėj kovo 15 rengiamas koncertas. Programa atliks solistė Praurimė Ragainė ir solistas Rimas Strimaitis, akomponuojant muzikui Jonui Govėdui. Su dailiuoju Žodžiu pasirodys "Aitvaras". Šis koncertą rengia visų trijų lietuvių parapijų moterų draugijos.

— Mūsų Žingsniai, Cleveland, Ohio, DMNP lietuvių parapijos savaitinis biuletenis, augęs puslapių skaičiumi ir stiprėjęs turiniu, jau pabaigė pirmąjį šimtą. Kovo 1 išleistas 101 Nr., Vol. 4. Dabar redakcinę kolegiją sudaro: Balys Gaidžiūnas, kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Nijolė Kersnauskaitė. Nuotraukos — V. Bacevičiaus.

— Toronto, Ont., Priskėlimo parapijos, kuriai vadovauja lietuvių pranciškonai, metinė vakarienė bus kovo 29, o parapijos metinis susirinkimas balandžio 5. Tarp šių dviejų datų vyks parapijos metinės rekolekcijos, kuriom vadovaus Tėv. Paulius Baltakis, OFM.

— Clevelando menininkų dailės paroda vyks kovo 28-29 DMNP parapijos salėj. Parodą rengia D.L.K. Birutės D-jos Clevelando skyrius.

— Dviejų šimtų lietuviškų kryžių ir a.a. dail. Adomo Galdiko tapybos darbų paroda bus atidaryta nuo kovo 27 iki balandžio 5 Chicagoje Čiurlionio galerijoje.

— Grandies tautinių šokių ansamblis birželio 15 iš Chicago išvyksta į Australiją. Aplanckys Adelaide, Melbourne, Geelong, Canberra, Sydneyje.

— Lietuvos vyčių metinis seminaras, šiemet jau 68-asis, įvyks rugpjūčio 19-23 Scranton, Pa., universiteto patalpose.

— Gavėnios metu Nek. Pr. Marijos Seserų vienuolyne Putname bus rekolekcijos: kovo 20-22 lietuviams moterim, o kovo 28-29 lietuviams vyrams. Praves kun. J. Bacevičius, OFM. Apie savo atvykimą malonėkite pranešti telefonu: 203 928-5828, arba rašyti adresu: Sr. M. Margaret, Superior, I.C.C., Putnam, CT 06260.

— Lietuvaitės studentės, norinčios dirbti lietuvių senelių namuose per vasaros atostogas, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Conn. 06260.

— Nauji Darbininko skaitytojai: K. Kriaučiūnas, Providence, R. I., K. Narkevičienė, Arlington, Mass. Užsakė kitiems: R. Strazdis, Rochester, N.Y. — L. Strazdis, Amherst, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant visiem 13 dol. metam.

WASHINGTON, D.C.

Literatūros vakaras

Kristijono Donelaičio lituanistikos mokykla balandžio 25 rengia rašytojo Antano Vaičiūnaičio literatūros vakarą. Iš jo neseniai išleistas knygos "Itraskrido volungė" eiles skaitys dramos aktorius Juozas Palubinskas iš Baltimorės.

SIOUX CITY, IOWA

Parapijos apyskaita

Šv. Kazimiero parapija yra vienintelė lietuvių parapija Iowos valstijoje. Turi 95 šeimas. Parapiečiai — paprasti darbininkai, daugiausia pensininkai. Užsidarius Armour, Swift, Zenith fabrikam, 22 asmenys neteko darbo. Čia lietuvių skaičiuojami ne tūkstančiais ir šimtais, bet dešimtimis.

Praeitais metais turėta pajamų \$84,352.51, išlaidų — 71,284.49. Sutaupyta 13,068.02.

Sausio 1 parapijos pinigų bankuose bei išdo lakštuose buvo 292,006.14.

Didesnis išlaidos: nuosavybei pagerinti — 9,960.30, centrinei katalikų mokyklai išlaikyti — 18,156.72, algom, šeiminiškai, kunigui talkininkui sekmadieniais, dviem religijos mokytojoms, seserim vienuolėm, maistui — 23,101.34, kurui, elektrai, mokesčiam — 4,379.51, apdraudai 1,741.96, diecezijos reikalams, misijom — 5,665 (įskaitant 900.00 LKR šalpai). Iš viso — 63,004.83.

Nuo 1951 balandžio 14 iki 1981 sausio 1 išleistos didesnės sumos: centrinei aukštesnei katalikų mokyklai pastatyti, padidinti, išlaikyti — 301,573.76, du kartus bažnyčiai atnaujinti, vitražam, šviesom, vėsintuvam, naujiems pečiam, stogam, šilumai, elektriniam varpam, Marijos paminklui, žemės sklypo ir namo įsigijimui — 201,977.33. Iš viso — 503,551.33.

Kun. S. Morkūnas, per 29 metus neimdamas apmokamų trijų savaičių atostogų, savanoriškai atlikdamas sekretoriaus, sargo, pečių (boilerių) prižiūrė-

tojo, vaju vykdytojo pareigas, parapijai sutalpė daugiau kaip 200,000 dol. Iki šiol gauta 162,336.53 procentų. Iš viso per tą laiką surinkta iš mažytės parapijos 1,299,352.51. Kun. S. Morkūnas asmeniškai paaukojo 21,751 dol. Šie dideli darbai yra atlikti nepaisant dviejų potvynių, kurių metu daug parapiečių nukentėjo, keturių fabrikų uždarymo, 50 šeimų išvykimo į kitus miestus darbų ieškoti ir gausių (298 asmenų) mirimų.

Mažytė Šv. Kazimiero parapija diecezijos įsipareigojimų vaju praeitais metais šeštą kartą iš eilės laimėjo pirmą vietą

Prieš vajuos pradžia, rugšėjo 18, vietos diecezijos savaitinis laikraštis The Globe įsidėjo pirmame puslapy vyskupo ordinario Frank H. Greteman, D.D., su kun. S. Morkūnu, vajuos proga įteikiančiu vyskupui rezultatams ir 8,130 dolerių čekį.

Minėtas laikraštis rašė: "Iki šiol mažytė Šv. Kazimiero parapija jau surinko įsipareigojimą 10,635 dol., arba 348 procentus įsipareigojimų, iš kurių 316 procentų grynais. Tai nepaprastai didelis pasiekimas, nepaisant 20 procentų bedarbių ir 62 procentų pensininkų".

Šv. Kazimiero parapijai buvo paskirta 3,330 dol. kvota.

Vyskupas asmeniškai padėkojo kun. S. Morkūnui, savo buvusiam vikarui, už didelį pasiaukojimą renkant įsipareigojimus ir už laimėjimą.

Iš 138 diecezijos parapijų 6,000 vyrų ir moterų vykdė įsipareigojimų rinkimą. Tačiau kun. S. Morkūnas, vietoj 42 pa-

sauliečių, pats vienas, eidamas iš namo į namą per tris savaites kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro atliko šį sunkų uždavinį.

Praeitais metais didžiausią įsipareigojimų sumą parapija gavo atgal — 7,851. Iš visų šešių vaju gauta atgal 53,019.16.

A.M.

BALTIMORE, MD.

Šv. Vardo draugijos nariai dalyvavo mišiose Šv. Alfonso bažnyčioje kovo 8 ir po mišių metiniuose pusrūčiuose. Pagrindinis kalbėtojas buvo Jerry O'Connor, žymus Šv. Vardo draugijos veikėjas. Pusrūčius pagamino parapijos sodalietės.

Jautienos kepsnių balių surėngė Lietuvos švietainės šerinkai kovo 8 Lietuvos švietainės kambaryuose. Be jautienos, buvo ir kitų gardžių valgių.

NEW BRITAIN, CONN.

Vasario 16-oji

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės minėjimas buvo vasario 22. Šv. Andriejaus bažnyčioje mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Jonas Rikteraitis.

Minėjimas buvo tęsiamas 2 val. parapijos salėje. Dalyvavo miesto burmistras MacNamara, senatorė Nancy Johnson, lietuvių parapijos klebonas kun. J. Rikteraitis ir kiti svečiai. Lietuvos laisvinimo reikalui surinkta aukų 1002 dol.

Aukojo: 200 dol. — klebonas kun. Jonas Rikteraitis, 50 dol. — Povilas Karosas, 30 dol. — Lydija ir Vytautas Strazdas, po 25 dol. — Amber klubas, Birutė ir Romas Butrimai, Mika ir Vytautas Juozokai, Nina ir Vytautas Stasičiai, po 20 dol. — Aldona ir Jonas Plečkaičiai, Albina ir Kazimieras Stasiukevičiai, Marija Raškevičienė, Bronė ir Bronius Kukaliai, Eleonora ir Juozas Arlauskai, Anastazija ir Bolius Semaškai, Nijolė ir Juozas Raškiai, Rimgaudas Vilčinskas, Eugenija ir Algis Dudai, Ona ir Jonas Jokūbauskai, Valerija ir Juozas Ruškiai, Praksėda ir Pranas Stirbiai, Aldona ir Gediminas Stasiukevičiai, po 15 dol. — Jonas Plečkaitis, Ona ir Juozas Grikiiai, 12 dol. — Marija ir Vladas Butrimai, 11 dol. — Juozas Balčiūnas, po 10 dol. — Petras ir Izabelė Simanauskai, Juozas Liudžius, Ona Kelly, Elzbieta Link, Regina ir Zigmantas Dalangauskai, Algis Slivinskas, Varpo klubas, Šv. Rožančiaus dr. ja, Juozas Ščiuka, Teofilė Slivinskienė, Kazimieras Zavickas, Ona ir Juozas Skobeikiai, Elzbieta ir Juozas Petuška, Rožė ir Juozas Šilingai, Jonas Knezėnas. Kiti aukojo po mažiau. Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja New Britain Lietuvos Bendruomenės apylinkės valdyba.

Šokiam grojo geras orkestras. Loteriją tvarkė Gordonas Matulionis.

Šv. Alfonso bažnyčioje Pelelių dieną pamaldose dalyvavo daug maldininkų. Tą pačią dieną pradėta novena į šv. Pranciškų Ksavarietį.

Šv. Alfonso parapijos sodalietės turėjo savo metinius pusrūčius ir susirinkimą kovo 1 tuoj po 8:30 val. mišių parapijos salėje. Buvo aptarta ateities veikla ir išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: Valerija Gurskienė — pirmininkė, Janet Kearns — vicepirmininkė, raštininkė Eugenija Pazneikienė, korespondentė Florence Bauer ir kasininkė Denise Ochanek.

Marė Razgaitienė, ankstesnės kartos lietuvė ir viena iš seniausių lietuvių Baltimorės apylinkėje (96 metų amžiaus), po ilgos ir sunkios ligos mirė vasario 27 Šv. Agnietės ligoninėje. Velionė buvo susipratusi lietuvių. Gedulingos mišios aukotos už jos sielą Šv. Alfonso bažnyčioje kovo 2. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko sūnūs Ambrozijus ir Julius, duklė Elzbieta ir eilė anūkių.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

AMERIKOS RYTINIO PAKRAŠČIO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks Hartforde, Trinity kolegijos patalpose, š.m. gegužės 30-31. Programą atliks 300 su viršum šokėjų: Baltimorės — "Kalvelis", Bostono — "Lietuvių Šokių Sambūris", Brocktono — "Sūkurys", Hartfordo — "Berzelis", New Jersey — "Liespna", New Yorko — "Tryptinis", Philadelphia — "Aušrinė" ir Rochesterio — "Lazdynas".

Visų bilietų kaina yra \$8.00. Juos galima iš anksto įsigyti pas Birutę Monaco, 25 Richard Road, Manchester, Conn. 06040. Čekius rašyti: "Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

Tautinių šokių šventę organizuoja Rytinio pakraščio tautinių šokių šventės rengimo komitetas. Šventės globėjas yra Lietuvos Bendruomenės Hartfordo apylinkės valdyba.

Mildred Kačauskas Yarnell, gimusi ir augusi Baltimorėje, mirė vasario 28 Šv. Agnietės ligoninėje po sunkios ligos. Malonaus būdo moteris, kuri mėgo dalyvauti lietuviškuose rengimuose. Gyveno Baltimorės priemiesty, Pasadena, Maryland. Mišios aukotos už jos sielą Šv. Alfonso bažnyčioje kovo 3. Palaidota Meadowridge Memorial kapinėse. Nuliūdime liko vyras Larry, duklė Bonnie, sūnus Kenneth ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

ELIZABETH, N.J.

1981 vasario 15 JAV LB Elizabetho apylinkės valdybos surengtame Vasario 16-sios minėjime Lietuvos laisvės kovai aukojo: po \$100 — Barbora ir Albinas Stukas, Ruta Millwork, Birutė ir Antanas Pocius, Audronė ir Vitolis Bartys; \$60 — Algimantas Gureckas; \$51 — A. ir V. Stakny; po \$50 — O. V. Budnikas, A.K. Bartys, I.J. Vebaitis, V.J. Šernas, V.A. Jarmas; po \$40 — Šeštokų šeima, V.V. Kligys, R.K. Ciurlys, M.J. Ramanauskas, A.P. Normantas; \$35 — J. Liubinskas; po \$30 — K. Kaspariūnas, R. Bitėnas, V.V. Misiūnas, kun. J. Pragulbickas, V. Adomavičius; po \$25 — G. H. Bitėnas Lithuanian Bake, O. Strimaitienė, P.P. Šlepetys, J.P. Ivaška; po \$20 — P. Pačenkis, J. Būtenas, MD, G.K. Matonis, V. Strolia, A.R. Tursa, O.A. Zindžius, V. Grajauskas, B.P. Lukas, B.J. Kasčiūška, B. Mogenis, P. Marcikonis, B. Podleckis, RAS, S.M. Varneckas, St. Vaičiūnas, M. Kvedarienė; po \$15 — A. Bitėnas, J. Prapuole-

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

100 dol. — A. Patamsis, Fort Meyers, Fla.

Po 30 dol. — A. Dabšys, Los Angeles, Calif., E. Juškevičienė, Seminole, Fla.

20 dol. — E. Čiuladienė, Brooklyn, N.Y.

Po 17 dol. — A. Laukaitis, Lemont, Ill., J. Girevičius, St. Catharines, Ont., Canada.

Po 12 dol. — P. Bručas, St. Petersburg, Fla., A. Wilkich, Toms River, N.J., I. Sragauskis, Hamburg, W. Germany.

Po 10 dol. — J. Vileniškis, Hilton, Australia.

Po 7 dol. — A. Malinauskienė, Arlington, Mass., K. Duly, Crownsville, Md., O. Šilas, N. Miami Beach, Fla., J. Davorow, Woodside, N.Y., J. Liaukus, St. Petersburg Beach, Fla.,

nis, A. Strazdas, A. Daivis, A. Gurskienė, M.V. Jamavičius; po \$10 — A. Bitėnas, V. Budris, W. Senkus, Bėraitis, A. Matulevičiūtė, B. Vyliadaus, J. Vėdas, P. P. Monkevičius, A. Mažonis, A. Bugajewski, A. Valaitienė, \$12 — P. Jasukaitis; po \$5 — R. Zabita, J. Kudirka, Al. Kvietkauskienė, P. Raudys, P. Bakšys. Dar aukojo kun. P. Žemeikis \$50 — Religinei Šalpai ir A. Sruoginis \$50 — Vinco Kudirkos šeštadienei mokyklai Elizabeth.

Iš viso suaukota \$1928: LB — 1362, Altai — 228, Vlikui — \$238, kitiem — \$100.

K. Bartys, apylinkės v-bos išdininkas

B. Garunkštis, Rego Park, N.Y., J. Kačinskas, So. Boston, Mass., G. Katilas, So. Richmond Hill, N.Y. G. Sirusas, Clemington, N.J.

Po 5 dol. — Maironis Park, Shrewsbury, Mass., L. Dovydenas, Clarks Summit, Pa.

Po 4 dol. — K. Krinickas, Maspeh, N.Y., P. Ežerskis, Cleveland, Ohio.

Po 3 dol. — J. Černius, Brooklyn, N.Y., A. Simonis, West Chester, Pa.

Po 2 dol. — A. Sulaitis, Brooklyn, N.Y., V. Šnipas, Hartford, Conn., V. Baltrušaitis, Hillside, N.J., P. Šlapelis, Centerville, Mass., M. Šulskienė, Elizabeth, N.J., A. Česnavičius, Richmond Hill, N.Y., S. Vaškys, St. Petersburg Beach, Fla., W. Zlioba, Jamaica, N.Y., O. Ilgūnas, Jamaica, N.Y., A. Aistis, Washington, D.C., V. Dapšis, Glendale, Calif., A. Vinevičius, Concord, Australia, S. Barkus, Howard Beach, N.Y., J. Bundonis, Linden, N.J.

Po 1 dol. — E. Buračaitė, Baltimore, Md., A. Dėdinas, Greenfield, Mass.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Arrangements Now Have Been Made for You to Travel Nearly Two Thousand Years in Only Eleven Days to the

HOLY LAND
with the Bible as your guide-book, under the direction of

Father Peter F. ZEMEIKIS
Pastor, SS. Peter and Paul Parish, Elizabeth

*1499 from/to New York March 23rd
Holy Scripture comes alive for you as you walk the Way of the Cross. Your faith takes deeper meaning as you pray where stood the stable in Bethlehem or knee in the Garden of Gethsemane.

You will gaze out over the Jordan Valley from atop the Mount of Jericho, visit Nazareth, Cana, Mount of Beatitudes, many other places.

PAPAL AUDIENCE
On your return you'll stop for a pilgrim's visit to Rome and a thorough tour of the Vatican and the Eternal City.

The first step is to send in this coupon today. By return mail you will receive a fact-packed folder which tells you what you can expect every moment of an unforgettable experience.

Rev. Peter F. Zemeikis (phone 352-2271)
SS. Peter and Paul Rectory
211 Ripton Place
Elizabeth, N.J. 07206
Dear Father
Please send your colorful folder
Name _____
Address _____
City _____ Zip _____

ĀTIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMŲ CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privižiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA LIETUVIŲ KREDITO UNIJA LIETUVIAMS

Ateikite, arba raštu kreipkitės šiuo adresu:

86-01 114 St. Richmond Hill, N.Y. 11418

arba paskambinkite (212) 441-6799

Čia mokamos aukščiausios palūkanos:

7% už nuolatinės santaupos

ir šiuo metu 12% už Share Certificates,

arba 14.5% už Money Market Certificates

Čia taip pat lengvomis sąlygomis duodamos paskolos ir suteikiami finansiniai patarimai visiem lietuviams.

Kasoje kiekvieno asmens santaupos Federalnių įstaigų apdraustos iki 100,000 dolerių sumos.

Kasos įstaiga savaitės dienomis veikia iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val.

Kasoje kiekvienas lietuvis yra laukiamas svečias.

Kotrynos Grigaitytės eilėraščių rinkinys
MARIŲ VĖJUI SKAMBANT
Išleista Lietuvos Rašytojų Draugijos 1980 metų literatūros premija. Šią vertingą knygą už 4 dolerius galima įsigyti pas lietuvių knygų platintojus ir Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

BALTIC TOURS

LIAUDIES INSTRUMENTŲ KURSAI LIETUVOJ

Kanklės — Birbynės — Skudučiai
16 dienų kelionė su 11 dienų Vilniuj ir ekskursijomis
birželio 13-28, 1981. \$1,549
11 DIENŲ KELIONĖ SU 6 DIENOM LIETUVOJ

gegužės 11-21, gegužės 20-30\$1,129
birželio 1-11, birželio 18-24\$1,249
liepos 15-25, rugp. 15-25\$1,249
rugsėjo 1-11\$1,129
spalio 1-11\$1,089

Lankoma: Varšuvoj 2 dienos, Vilniuj 6 dienos, Frankfurte 1 diena; miegamieji vagonai traukiniu iki Vilniaus ir iš Vilniaus.

Oro kelionės su Lufthansa iš Bostono, New Yorko ir Philadelphia. Galima prisidėti ir iš kitų miestų. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190
Daromi giminių iškvietimo dokumentai

APIE LIETUVĄ ANGLIŠKAI

Lithuanian Pioneer Priest of New England, by W. Wolko-vich. 6 dol.

Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980, by Thomas Remeikis. 680 psl. Irišta. 16 dol.

Soviet Genocide in Lithuania, by Joseph Pajaujis-Javis, 246 psl. Irišta. 11 dol.

Lithuania Minor, by Martin Brakas. 302 psl. Irišta. 15 dol.

Lithuania 700 years, redaguota dr. A. Geručio. 458 psl. Irišta. 15 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol.

Šios bei kitos knygos lietuviškai arba angliškai apie Lietuvą gaunamos Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ORBITAIR INTERNATIONAL LTD. IR JONAS ADOMĖNAS RUOŠIA ATOSTOGAS PRIE BALTIJOS

- Penkios kelionės
- Pirmos klasės sąlygos

- Via Finnair — CSA
- Palyda iš JAV

• Prieinamos kainos

- Tarptautiniai skrydžiai iš New Yorko su pilnu patarnavimu
- Pirmos klasės viešbučiai su vonia (du kambariai)
- Trys valgymai dienoj Lietuvoj, Baltijos srity, Rusijoj
- Intourist vadovo patarnavimai
- Miestų lankymas, įskaitant bilietus | muziejus
- Transportacija | aerodromus
- Amerikos lietuvis lydės 15 ar daugiau keleivių grupes iš New Yorko
- Teatrų lankymas
- Oro susisiekimas Rusijoj
- Parūpinamos vizos | Rūsijai
- Vaikam papigintos kainos
- Depozitas 100 dol. asmeniui
- Kelionėse lankoma Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas, Roma ir Praha

Dienos ekskursija | Kauną ir pusės dienos vizitas | Trakus

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.

20 EAST 46TH STREET
NEW YORK, NEW YORK 10017

Please send me your "free" brochure giving complete information including rates and dates on your five touring programs to the Baltics.

Name _____

Address _____

City & State _____

TOLL FREE (800) 223-7953

NY STATE (212) 986-1500

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1981 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujlem skaitytojams pirmuosius metus tik \$10.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$13.00.

Sluocniu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

DARBININKO SKAITYTOJAM

Elizabetho Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos mokiniai: Vincas Sruoginis, Rasa Kligytė, Romas Šernas, Monika Šernaitė, Vydas Matonis, Andrius Sruoginis, Kristina Sruoginytė ir Gailutė Kligytė šoka Elizabetho parapijos salėje.

BOSTONO ŽINIOS

Vietoj recencijos

Kovo 1 First & Second Church salėje Bostone įvyko Izidoriaus Vasyliūno ir Vytenio Vasyliūno koncertas. Programoj: Johann Sebastian Bach — Sonata in E minor, Vytas J. Bakšys — In

Memoriam J.S. Bach (pirmą kartą atlikta), Samuel Coleridge-Taylor — Hiawathan Skethes, Julius Gaidelis — Sonata Nr. 3 (pirmą kartą atlikta) ir Antonin Dvorak — Sonatina in C major.

Kompozitoriai — Bach ir Dvorak yra gerai pažįstami. Lygiai

gerai yra žinomas ir mūsų kompozitorius Julius Gaidelis. Jis yra parašęs 6 simfonijas, simfonines poetas, operas, baletą ir kita.

Vytas J. Bakšys yra visai jaunas. Jis yra studentas Naujosios Anglijos konservatorijoje. Yra baigęs Buckingham Browne & Nichols mokyklą, Naujosios Anglijos konservatorijos preparatorij mokyklą, Kinhaven muzikos mokyklą. Kaip piano solistas grojo su Bostono Pops orkestru, diriguojant Arthur Fiedler, Eastern simfoniniu orkestru. Yra gavęs stipendijas ir apdovanojimus. Koncertavo Carnegie Recital Hall ir kitur, o be to, jau yra parašęs eilę muzikos kūrinių.

Samuel Coleridge-Taylor yra anglų kompozitorius. Jo motina yra anglė, o tėvas Afrikos juodukas. Yra sukomponavęs daug kūrinių. Čia šiame koncerte atlikta jo Hiawathan Sketches buvo tikrai labai mielas klausytis.

Bet kas mus daugiausia domina, tai Izidorius ir Vytenis Vasyliūnai, kurie taip entuziastingai yra įsimylėję į muziką. Jie su koncertais yra daug kur keliavę. Kasmet surengia po koncertą Bostone, New Yorke, o kartais ir kitur. Izidorius Vasyliūnas yra išleidęs gaidių: Banaičio sonatą, Gaidelio sonatą ir Kačinskio Keturias miniatiūras. Be to, yra išleidęs tris albumus po dvi plokšteles. Tai lietuvių kompozitorių kūrinių įgroti Vasyliūnų. Ir dar — dr. Vytenis Vasyliūnas yra astrofizikas mokslininkas.

Kasdieninę duoną jis užsidirba iš fizikos mokslinių darbų, tačiau muzika yra lyg antroji (o gal pirmoji) gyvenimo dalis. Jis ir dirbdamas mokslinį darbą Massachusetts Technologijos institute, o dabar Vakarų Vokietijos mokslinėje įstaigoje, rengia solo vargonų koncertus.

Džiaugiamės Vasyliūnų meile muzikai, kuria jie dalijasi su klausytojais.

viam reikia eiti į valdžią. Dar trumpai kalbėjo mokyklos vedėja seselė Kristina. O apie šv. Kazimierą kalbėjo parapijos vikaras kun. Robertas Volungevičius. Nors gimęs ir augęs Amerikoje, bet stebėtinai gerai apžvelgė šv. Kazimierą. Užbaigimo maldą sukalbėjo buv. parapijos kleb. kun. Antanas Baltrašūnas.

Tenka džiaugtis Lietuvos vyčių veikla ir jų organizotumu. Veik visi jie yra gimę ir užaugę Amerikoje ir nematę Lietuvos. Tačiau jie turi didelę meilę savo tėvų ar protėvių kraštui Lietuvai. Tad mes ir džiaugiamės vyčių darbais.

P.Ž.

Moterų klubo susirinkimas

Kovo 22, sekmadienį, 2:30 val. popiet įvyks Lietuvos Moterų Federacijos Bostono klubo narių susirinkimas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos direktorių kambary. Susirinkime bus pristatyta kun. Vinco Valkavičiaus parašyta knyga apie kunigą Žebrį ir jo veiklą. Kalbės pats knygos autorius kun. Valkavičius. Į šį susirinkimą yra kviečiami visi, ne tik narės.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

“Amber Holidays”

1981 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO/NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

balandžio 15 — — \$977.00	liepos 6 — — \$1068.00 (su Varšuva)
gegužės 2 — — \$1019.00	liepos 20 — — \$1112.00
gegužės 7 — — \$1019.00	rugpjūčio 3 — — \$1068.00 (su Varšuva)
gegužės 13 — — \$1136.00 (su Ryga)	rugpjūčio 19 — — \$1382.00 (su Ryga)
gegužės 21 — — \$1108.00	rugšėjo 3 — — \$1148.00
birželio 4 — — \$1148.00	rugšėjo 17 — — \$1059.00
birželio 18 — — \$1148.00	rugšėjo 24 — — \$1059.00
	spalio 8 — — \$1019.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRASOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, p.o. box 116, So. Boston, Mass. 02127, tel. 617 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A. ELENAI JURGĖLIENEI

mirus, mūsų bičiulį dr. Kostą Jurgėlą, jų dukrą Elenytę ir sūnų Algį nuoširdžiai užjaučia

Matas ir Elena Milukai
Henrikas ir Sofija Kačinskai

A.A. LIUCIJAI ŠIAUDZIENEI

mirus, jos seseriai Jadvygai Kačionienei ir sesers anūkiui Sauliui Eiertui reiškiamo gilią užuojautą

Dr. Juozas ir Irena Dičpinigaitė ir sūnūs
Halina Klemejerytė
Marija ir Leonas Noreikos
Amalija Bortkevičienė
Jonas Bortkevičius

A.A. REGINAI RAJECKIENEI

mirus, jos vyrui Gediminui, sūnams Pauliui ir Andriui ir kitiems artimiesiems nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškia

Giraitės kaimynai:

A.D. Alksniniai
V. I. Alksniniai
J.A. Alytai
P. N. Baltrulioniai
V. B. Ignai
Z. Ž. Juriai

Emilija Jurevičiūtė
R. D. Keziai
V. B. Nenortai
A. Pesytė
A. Tamošauskai

Mylimai mūsų draugei

A.A. REGINUTEI RAJECKIENEI

mirus, vyrui Gediminui, sūnams Pauliui, Andriui ir giminėms mūsų gili užuojauta.

Toska ir Kazys Skobeikai

A.A.

ELENAI JURGĖLIENEI

mirus, jos vyrui dr. Kostui Jurgėlai, dukrai Elytei, sūnui Algiiui ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Irena ir Aleksandras Vakseliai

A.A.

IZABELEI JUODIENEI

mirus, jos vyrą Joną, dukrą Birutę nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Irena ir Aleksandras Vakseliai

Mūsų mielai draugei

A.A.

REGINAI RAJECKIENEI

mirus, jos liūdinį vyrą Gediminą, sūnus Andrių ir Paulių giliai užjaučiame ir kartu labai liūdime.

Viktorija ir Antanas Dėdinai

A.A.

REGINAI RAJECKIENEI,

mirus, jos vyrui Gediminui, sūnams Andriui ir Pauliui ir kitiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Maspetho V. Atsimainymo
lietuvių parapijos choras

A.A.

REGINAI RAJECKIENEI

mirus, jos vyrą Gediminą, mūsų choro narį, jos sūnus Andrių ir Paulių šioje skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

N.Y. vyrų choras
Perkanas

NORWOOD, MASS.

Žuvo Petras Jaras

Petras Jaras vasario 28, šeštadienį, 10 val. išėjo iš kavinės. Ejo skersai gatvės į savo automobilį. Jį užkliudė pravažiuojanti mašina ir sunkiai sužeidė. Nuvežtas į ligoninę po kelių valandų kovo 1, sekmadienį, 2 val. mirė.

Petras Jaras buvo gimęs 1916 Birjočių kaime, Radviliškio valsčiuje. Tėvai turėjo gražų, tvarkingą 24 ha ūkį. Baigęs mokyklą, Petras turėjo padėti tėvui darbuotis ūkyje.

Prasidėjęs vokiečių rusų karui, Radviliškyje pradėta organizuoti partizanai. Ir Petras atsirado jų tarpe. Enkavedistai pastebėję pasigavo Petrą ir dar keletą vyrų ir vežė į mišką sušaudyti. Pravažiuojant pro ūkininko sodybą, Petras šoko iš atviro sunkvežimio. Enkavedistai suspėjo perdurti šlaunį, bet nepavojingai. Movė į kiemą pro klauoną. Rado besiganantį arklį. Šoko ant jo ir laimingai paspruko. Joti jis mokėjo, nes buvo tarnavęs puskarininkiu trečiame dragūnų pulke Tauragėje. Enkavedistai apšaudė, bet — kulkos jo nekludė.

Atėjus vokiečiams, jis tarnavo geležinkelio ruože ir buvo kasi-

Petras Jaras

ninkas. Kai antrą kartą artėjo rusai, jis jau nebelaukė ir 1944 pasitraukė į Vokietiją. Čia jis ir vedė.

Grįžę sovietai Jarų sodybą sudegino iki pamatų, tėvus ir brolių su seserim ištrėmė į Sibirą. Motina tenai mirė. Kiti šeimos nariai po daugel metų vargų ir kančių grįžo į Lietuvą.

Petras su žmona Maryte 1949 atvyko į Ameriką. Jį pakvietė dėdė, irgi Petras Jaras, gyvenęs tada Baltimorėje. Kiek vėliau Petras iš Baltimorės persikėlė gyventi į Norwood, Mass. Čia nusipirko namus, susilaukė dviejų sūnų ir dukros.

Radviliškietis

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Ši savaitgalį Kultūros Židiny: kovo 14, šeštadienį, 4 v. popiet smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto Vytenio Vasyliūno koncertas; 7 v.v. dail. Naumo Alperto tapybos parodos atidarymas, paroda skirta Lietuvai ir Vilniui. Kovo 15, sekmadienį, paroda tęsiasi didžiojoje salėje. 2 val. popiet Kasos kredito unijos narių susirinkimas.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir Vytenio Vasyliūno, pianisto, koncertas bus kovo 14, šeštadienį, 4 val. Kultūros Židinyje (Ne 7 v.v. kaip buvo skelbta praėjusio savaitgalio numerio skelbime). Koncertas bus mažojoje salėje. Programoje Bacho, Dvoržako, Goleridge-Taylor, Bakšio ir Gaidelio kūriniai. Koncertą globoja Liet. Moterų Klubų Federacija.

Dail. Naumo Alperto paroda vyksta šį savaitgalį, kovo 14 ir 15, Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Paroda skirta Vilniui ir Lietuvai. Bus išstatyta 75 paveikslai, iš jų daugiausia vaizduoja Vilnių, jo romantiškus kampelius. Bet yra paveikslų ir su Nemunu ir Palangos pajūriu, su Druskininkais. Paroda lankoma šeštadienį nuo 12 val. vidudienio iki 8 v.v., sekmadienį, nuo 12 val. iki 6 v.v. Parodą rengia specialus komitetas. Tai žmonės, kurie gyvena Vilniuje, ten mokėsi ir veikė. Komitetą sudaro: dail. Juozas Bagdonas, dr. Jonas Lenkaitis, Alė Staknienė, Paulius Jurkus.

Dail. Ados Peldavičiūtės - Montvydienės pomirninė apžvalginė paroda rengiama balandžio 4-5 Kultūros Židinyje. Dailininkė gyvena New Yorke ir čia prieš kelio mėnesius mirė. Dabar paroda rūpinasi jos brolis architektas Vytautas Pelda, gyvenęs Chicagoje. Paveikslus restauravo ir aptvarkė, aprėminimų rūpinosi dail. J. Bagdonas. Parodą globoja New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga. Rengėjai norėtų surinkti ir tuos paveikslus, kurie yra privačiuose namuose. Kas šioj apylinkėj turėtų šios dailininkės paveikslų prašom pranešti P. Jurkui į Darbininko redakciją — 827-1352.

Regina Rajeckienė, 58 metų, sunkiai sirgusi, mirė kovo 6. Buvo kilusi iš Griškabūdžio, Šakių apskritys. Paliko nuliūdime vyrą inž. Gediminą Rajecką, du sūnus — Paulių ir Andrių, Lietuvoje liko 4 seserys ir 2 broliai su šeimomis. Pašarvota buvo Kodis laidojimo namuose. Atsisveikinimas su velione buvo kovo 9. Palaidota kovo 10, antradienį, iš Maspetho lietuvių bažnyčios St. Charles kapinėse Long Island.

DAIL. NAUMO ALPERTO

TAPYBOS PARODA, SKIRTA VILNIUI IR LIETUVAI,

vyksta kovo 14-15
Kultūros Židinio didžiojo salė.

Bus išstatyta 75 paveikslai kūriniai.

Paroda lankoma šeštadienį nuo 12 v. iki 8 v.v., sekmadienį nuo 12 v. iki 6 v.v.

Atidarymas šeštadienį 7 v.v. Kalba dail. J. BAGDONAS. Po atidarymo kavutė.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia specialus vilniečių komitetas

Madų paroda rengiama gegužės 3, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Parodą atidarys Lietuvos gen. konsulo žmona J. Simutienė. Parodai vadovaus ir visus drabužius aptars Giedrė Stankūnienė. Visi kviečiami iš anksto ruošti parodai ir parodyti nauji drabužiai. Parodą rengia Balfo 100-jo skyrius, kuriam pirmininkauja Janina Gerdvilienė. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas J. Gerdvilienę — 296-0288, pas Vincą Padvarietį — 847-5619, pas Vladą Jasinską — 847-5004.

Laisvės Žiburio pavasarinis renginys bus gegužės 2, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Iš Bostono atvyksta vaidintojų grupė ir suvaidins Antano Gustaičio linskmą vaidinimą "Sekminių vainikas". Režisuoja Aleksandra Gustaitienė.

Kultūros Židinio metinė gegužinė bus gegužės 17, sekmadienį, Kultūros Židinyje ir kieme.

Pabaltiečių krepšinio ir tinklinio žaidynės bus kovo 21-22. Jas organizuoja Lietuvių Atletų klubas. Iki šiol užsiregistravo net 11 latvių ir estų tinklinio, krepšinio komandų. Tikimasi, kad ir lietuviai bus tinkamai atstovaujami. Taip pat vyks ir šachmatų pirmenybės. Rungtynės vyks Kultūros Židinyje ir Gate of Heaven salėje, Ozono Park, N.Y.

New Yorko sportininkai į lietuvių krepšinio, tinklinio pirmenybes Baltimore'je gegužės 16 ir 17 vyks autobusu ir privačiomis mašinomis.

Apiešikimo paraprijų šių metų kolektojos vyks balandžio 9-12. Jom vadovaus Tėv. Leonas Zaremba, lietuvių jėzuitų provincijolas, iš Chicagos.

Pabaltiečių piešinių paroda įvyks balandžio 24 — gegužės 3 Ukrainiečių Institute, 79 St. ir 5 Ave. Manhattane, prie Metropolitan muziejaus. Rengia pabaltiečių meno draugija Baltia. Kviečiami dalyvauti visi dailininkai. Darbus atrinks bendra pabaltiečių komisija. Piešinius (juoda-balta ar spalvotus) prašom pasiųsti ar pristatyti kovo 30-balandžio 5 (iki 2 v. popiet) į latvių namus šiuo adresu: Mr. Upanis, 115 W. 183rd Street, Bronx, N.Y. 10438, telefonas 364-9973.

Tautodailės Instituto narių susirinkimas bus kovo 18, trečiadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Visi nariai ir svečiai prašomi dalyvauti. Institutas sausio mėnesio gale buvo surengęs juostų audimo kursus, kuriuos pavadė Milda Kvedarienė. Instituto nariai taip pat pasikeisdami dėsto tautodailę Maironio lituanistinės mokyklos vyresnėm klasiem ir praktiškai supažindina su juostų audimu. Jau dabar planuojama Instituto rudens veikla.

Antanas Koncė, New Yorke gyvenančio Alfonso Koncės brolis, mirė vasario 27 Chicagoje. Į laido tuves buvo nuvykęs ir čia gyvenęs brolis.

LKM Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus kovo 15, sekmadienį, tuoj po sumos, Apreiškimo paraprijos salėje. Visom narėm dalyvavimas būtinas. Kviečiamos ir 24 kuopos narės pasižmonėjimui.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedirbimą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Parduodamas šešių butų namas Woodhavene rajone. Skambinti 212 846-6498.

Metinis KASOS Kredito Unijos narių SUSIRINKIMAS

įvyks kovo 15, sekmadienį,

2 val. popiet Kultūros Židinyje

Visi KASOS nariai prašomi dalyvauti. Taip pat kviečiami ir visi kiti, kuriems įdomu lietuvių finansinė gerovė. Susirinkusiem bus kavutė ir vaišės.

Kaukių baliuje kovo 28 dalyvavusios kaukės ir vertinimo komisija, paskyrusi premijas už kaukes. Antroje eilėje nuo saulutės į dešinę: J. Simutienė, M. Vainiūtė, R. Žukauskas, P. Jurkus, Trūksta S. Kudirkos. Nuotr. A. Norvilos

PAKILUS KAUKIŲ BALIUS

Šių metų kaukių balius buvo pakilus ir nuotaikingas. Publikos buvo apie 240. Svarbiausia — buvo daug jaunimo, kuris buvo ir nuotaikingas ir patraukliai linksmas.

Organizatoriai, New Yorko ateitininkai, metai iš metų tokius balius rengia ir stengiasi padaryti juos įvairesnius. Šiemet buvo sugalvoję ir temą — Toliemieji žvaigždynai, atseit, viliojo dalyvius apsilikti tokiomis kostiumais, kurie primintų kosmosą ir žvaigždynus. Tokia tema buvo ir salė dekoruota, įvesta žvaigždės, mėnuliai, saulutės. Tai gal ir sukėlė entuziazmo, nes šiemet dalyvavo net 41 asmuo su kauke.

Į American Travel Service Bureau, Chicago, IL, liepos 6 ruošiamą vienos savaitės ekskursiją į Maskva-Vilnius-Maskva galima registruotis ir pas Danguolę Didžbaliene, 1912 Essex Ave., Linden, N.J. 07036, tel. 201 925-4761. Vilniuje bus praleidžiamos 5 dienos. Ekskursijos kaina vienam asmeniui 1100 dol.

Vaidinimas Kultūros Židiny bus balandžio 11, šeštadienį. Atvažiuos Hartfordo dramos mėgėjų grupė ir pirmą kartą New Yorke suvaidins Anatolijaus Kairio populiarią 3 veiksmy komediją "Ku-ku". Vaidinimą rengia Kultūros Židinio Fondo jaunimo veiklos sekcija ir daugelį rengimo darbų atlieka New Yorko jaunimas.

The Diplomatic World Bulletin, dvisavaitinis žurnalas, skiriamas Jungtinių Tautų ir tarptautinės bendruomenės New Yorko aptarnavimui, vasario 23 dienos numerį įdėjo Lietuvos generalinio konsulo Aniceto Simučio biografinę apžvalgą su nuotrauka. Šis gausiai iliustruotas žurnalas kiekvienam numeryje apžvelgia įvykius Jungtinėse Tautose ir kelis kraštus, kurių konsolatai veikia New Yorke. Vasario 23 d. numeryje Lietuva buvo apžvelgta tarpe trylikos kraštų.

Marijonos Povilaitienės mirties ketvirtųjų metinių proga mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioj prie Kultūros Židinio kovo 21, šeštadienį, 8 val. ryto. Mišias užprašė Petras ir Marytė Šlapikai.

Apreiškimo paraprijos moterų Sąjungos 29 kuopa Darbininko spaudai paremti paaugojo 15 dol. Administracija dėkoja.

Woodhavene parduodamas vienos šeimos namas su 9 kambariais ir garažu. Skambinti 847-5522 R. Est. nuo 4 v. iki 7 v. popiet.

Eglė Žalčių Karalienė — Aušra Kregždytė, laimėjusi pirmą premiją kaukių baliuje. Nuotr. Algio Norvilos

Dainuoja jaunimo chorelis

Daug žaismingumo ir spalvos įnešė vis labiau besireiškiantis jaunimo chorelis, kuriam vadovauja muzikė Dalia Sakaitė. Ir chorelis buvo su kaukėmis, vyrai apsirengę angelais, o merginos velniukais, su raudonais kostiumais ir su ilgom trinagėm šakmė. Jie dainavo scenoje persigrupuodami, judėdami, prisitaikydami prie linksmos vakaro nuotaikos. Padainavo keletą dainų.

Kaukių paradas

Artėjant į vidurnaktį, buvo paskelbtas ir kaukių paradas. Jos ėmė rinktis iš apatinės salės. Paradiui ir visam vakarui vadovavo Petras Tutinas, apsirengęs kaip dievaitis Perkūnas, jam asistavo ir Gabija, ugnies deivė, kuria buvo Rasa Bobelytė. Jie įnešė nemaža šamojo.

Kaukėm atrinkti buvo pakviesta tokia vertintojų komisija: Janė Simutienė, pirm., kiti nariai: dail. Monika Vainiūtė, architektas Rimas Žukauskas, Simas Kudirka ir Paulius Jurkus.

Atrenkant buvo žiūrima, kad kaukės būtų originalios, savo jėgom pagamintos, kad pats darbas būtų kiek galint švaresnis.

KASOS Kredito Unijoje nuolat auga taupytojų skaičius ir indėlių suma. Šiuo metu kapitalas artinasi prie pusantro milijono dolerių. Taupytojų indėliai investuojami į saugias, valdžios apdraustas taupymo institucijas ir kiekvieno taupytojo indėlis yra valdžios įstaigų apdraustas iki 100,000 dol. sumos. KASOS narių metinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, 2 val. po pietų Kultūros Židiny. Visi kviečiami atsilankyti.

Premijos buvo piniginės.

Pirmoji premija — 75 dol. paskirta Eglei Žalčių Karalienei, kuri buvo Aušra Kregždytė; antroji premija — 50 dol. paskirta Seneliui, kuris buvo Juozas Rygelis, III-oji premija — 30 dol. paskirta Sveičiui, kuriuo buvo Tomas Lora; IV-toji premija — 25 dol. — Saulutei, kuria buvo Loreta Vainienė, V-toji — 20 dol. premija paskirta Perkūnui ir Gabijai — Petriui Tutinui ir Rasai Bobelytei.

Buvo ir dvi kolektyvinės premijos. I-ąją — tris šampano butelius paskyrė choreliui, antrąją — 2 šampano butelius paskyrė — Gėlei ir bitelėm. Šią grupę sudarė muzikas Viktoras Ralys ir jo artimieji.

Kaukių paradas praėjo sklandžiai, visą laiką grojant orkestrui.

Buvo puikūs valgiai, šalti ir šilti užkandžiai. Prisiderinant prie užgavėnių, buvo ir tradiciniai varškėčiai, blynai. Patarnavo prie stalų jaunos merginos, taip pat apsirengusios kaip žmonės iš erdvės. Patarnavimas buvo sklandus ir puikus. Viskas buvo gerai suorganizuota, praėjo sklandžiai ir pakiliai. (p.j.)

VAIKŲ ŽODYNO NAUJA LAIDA

Ką tik gauta nauja laida vaikų labai mėgstamo žodyno su paveikslukais: Richard Scarry MANO ŽODYNAS. Didelio formato, kietais viršeliais. Prie kiekvieno spalvoto paveiksluko yra pridėtas lietuviškas ir angliškas daikto pavadinimas. Kaina 6 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

RYTINIO PAKRAŠČIO

SPORTO VARŽYBOS

kovo 21-22 d.d.

KREPŠINIS — TINKLINIS — ŠACHMATAI

Dalyvauja ir estų bei latvių komandos

KOVO 21 Nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Gate of Heaven salėje, 103-12 101 Ave., Ozono Park, N.Y. Nuo 9 val. ryto iki 10 val. vak. Kultūros Židinyje, Brooklyne.

KOVO 22 Nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Kultūros Židiny Kultūros Židinio apatinėje salėje abi dienas veiks užkandžių ir gėrimų bufetas. Šeštadienį vakare — pobūvis su muzika. VISUOMENĖ KVIETIJA ATSLANKYTI

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS